

ए.एन.ए. संदेश

ANA SANDESH

ॐ

२०७७

नेपाल सम्बत २०७७

दश-तिहार
का
शुभ-कामना

A Quarterly Publication
Association of Nepalis in the Americas
(ANA-1983)

Executive Committee

Mr. Khagendra Adhikari
Washington, DC
President

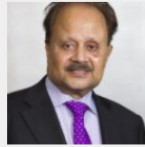
 Mr. Mukunda Dhungana, CA Senior Vice President ✉ mukundakhungana@gmail.com	 Mr. Bijaya Shrestha, MD Vice President (Eastern Region) ✉ minubj@hotmail.com	 Mr. Rajendra Khatiwada, KY Vice President (Central Region) ✉ rkhatiwada@aol.com	 Dr. Durga Dahal, CA Vice President (Western Region) ✉ durgadahal9999@gmail.com	 Dr. Tulsidharel, Canada Vice President (Canada Region) ✉ tulsidharel@gmail.com
 Bijay Raj Bhattarai, TX General Secretary ✉ bijaynst@gmail.com	 Dr. Choodamani Khanal, FL Treasurer ✉ ckhanal@gmail.com	 Mr. Laxman Lal Pradhan, MD Communication Director ✉ llpradhan@hotmail.com	 Dr. Usha Sharma, MA Women Coordinator ✉ usha704@aol.com	 Er. Shyam Sedai, TX Youth Coordinator & Technical Support ✉ shammama@hotmail.com
 Mr. Shailendra Khatri, NC Joint Secretary ✉ djgorkhali@gmail.com	 Mr. Binaya Gautam, Canada Deputy Treasurer	 Mr. Ramesh Gurung, CO Executive Member ✉ sarg777@msn.com	 Mr. Binod Tripaty, CO Executive Member ✉ rajbinod@hotmail.com	 Mr. Arun Rupakheti, VA Executive Member ✉ arunrupakhetee@hotmail.com
 Ms. Anusya Shrestha Onta, MD Executive Member ✉ ontanu21@hotmail.com	 Mr. R. K. Dhamala, VA Executive Member	<h2>Association of Nepalis in the Americas (ANA)</h2>		

ANA Board of Trustees, Advisers and Former Presidents

Board of Trustees

Dr. Ambika P. Adhikari, AZ – Chair

Dr. Kunjar Sharma, Canada

Mr. Roger Adhikari, CA

Dr. Shambhu Dhungana, CA

Mr. Veda Joshi, CA

Mr. Pralhad KC, MA

Mr. Anjan Shrestha, TX

Dr. Bidya Ranjeet, CT

Mr. Medani Adhikari, VA

Dr. Tulasi Ram Joshi, WV

Prof. Dr. Basu Sharma, Canada

Dr. Gopi Upreti, VA

Prof. Yogendra Jonchhe, NY

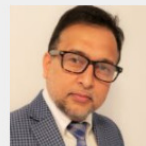
Dr. Prem Adhikari, TX

Atty. Bandita Sharma Dahal, VA

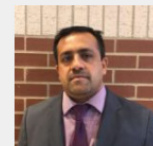
Atty. Bashu Dev Phulara, NY

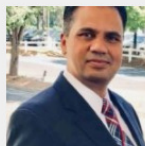
Mr. Kula Mani Acharya, MD

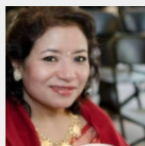
Dr. Anup Srivastav, GA

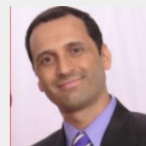
Mr. Ram Pokharel, TX

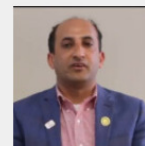
Mr. CK Parajuli, GA

Ms. Magan Devi Shrestha, MD

Mr. Dadi Dhungana, VA

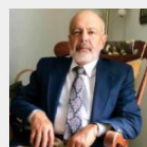
Mr. Subodha Panta, MD

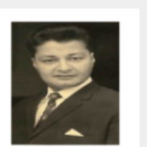
Board of Advisers

Dr. Hari Sharma, NY

Dr. Kamal Pathak, NY

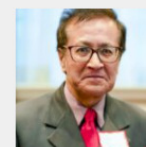
Dr. Amar Giri, PA (Late)

Dr. Kunjar Sharma, Canada

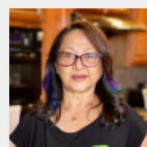
Dr. Pramod Sharma, FL

Dr. Shyam Karki, MD

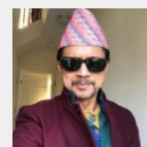
Mr. Krishna Nirola, MD

Mrs. Amrit Tuladhar, AZ

Mr. Naveen Dutta, CO

Mr. Rogar Adhikari, CA

Dr. Shambhu Dhungana, CA

Mr. Medani Adhikari, VA

Former Presidents

ANA Sandesh

(Volume 37, Number 1, 2020)

Table of Contents

Items	Page No.	Items	Page No.
Chief Editor's Message	5	Ocean	20
एएनए सबैको साझा चौतारी	7	फूल र निर्दोष मानिसहरू	20
NECC Presidents's Message	8	एएन.ए. र नेपाली संस्थाको शुरुवात	22
एएनएले धेरै पाठ सिक्नसकेको छ	9	सहिष्णुको चिन्तन	24
गतिशील एएनए थप रफतारमा	10	हार्दिक श्रद्धाञ्जली	25
परिधि	11	मौसम खराब छ, ठुलो:	26
एएनएलाई विगततर्फ फर्केर हेर्दा	12	मेरो देश	26
A Cry	13	जदौ हजुर	27
पूनरावृत्ति	14	समय र जीवन	27
हामी गैर आवासीय नेपाली	15	विश्वासघात	28
पत्रकारको नाताले एएनएसंग जोडिएका	16	बिहानको मुस्कान	28
केही संस्मरणहरू		नदी जिन्दगी अथकित गन्तब्यहिनता	29
An Educator, Social Worker and Philan-	17		
मेरो गाँउको सम्झनामा हराएकी ठुली	19		

Editor in Chief:
Laxman Lal Pradhan

Guest Editor:
Bishnu Sheetal

Publication Committee

Editors:
Dr. Choodamani Khanal
Dr. Durga Dahal
Khagendra Adhikari
Bijay Raj Bhattarai

Disclaimer: Articles published in this issue of ANA Sandesh are the personal thought of the Authors. The Publication Committee is not responsible for it's content.

Chief Editor's Message**Together We can Make a Difference**

Dear ANA Friends and Family:

Namaste!

As you may be aware that the Association of Nepalis in the Americas (ANA) is the oldest Nepali community organization in North America, which was founded in 1983, with the mission to unite the North American Nepali diaspora and to foster the Nepali identity and rich culture. Despite some recent controversies, ANA has its own legacy and history in North America, which has been cherished and loved by many Nepalese friends and family living in Canada and America over 37 years. Therefore, I sincerely urge everyone to see this organization with positive eyes and help regain its self-esteem, pride, and value as seeded by the ANA founders. To achieve this noble goal, we should explore opportunities and focus on our beloved organization for unity, strength, and diversity, but not for division.

On behalf of the ANA Publication Team, I would like to wish you all a very happy and prosperous Vijaya Dashami, Deepawali, Chhath, Nepal Sambat, and Thanksgiving - 2020! I hope these religious festivals will bring peace, smile, and prosperity in our communities amid the COVID-19 pandemic.

With an object to exchange greetings, happiness, and encouragements, we, ANA Publication Team, have decided to publish and circulate ANA Newsletter named "ANA Sandesh" among our community members through online. For all of us, this is the time to share joy and reflect positivity that can motivate, comfort, and encourage our community to live in peace, harmony, and good health under this unprecedented time. No doubt, this "ANA Sandesh" will help spread out and promote the renewed energy and prospective of ANA at an institutional level. This "ANA Sandesh" con-

Laxman Lal Pradhan, CPA

*ANA Communication Director
Editor in Chief
ANA Publication Team*

sists of interesting short articles, poems, ANA history, pictures of ANA officers and greetings from various community members and organizations. I strongly believe that online ANA publication - "ANA Sandesh" can be a cost-effective means to communicate or convey positive messages and programs to our community on a regular basis at least every 6-month. I hope you all will enjoy reading the ANA Sandesh with positive feelings. I also like to take this opportunity to thank and credit our "ANA Publication Team" for their time, support, and suggestions for making this online publication possible.

As we all agree that there is a tremendous opportunity and room for improvement within the ANA organization. Good governance is the fundamental element for its success. Thus, we should try to improve in this important discipline. I think, in coordination with various Nepalese organizations, ANA should take a lead role to capitalize both human and financial resources for betterment of our community in the coming days. Going forward, let us think about ANA at institutional level and make every effort to develop and strengthen it. With due respect, I would like to thank all ANA members, best wishers, entrepreneurs, and organizations for their moral and financial support in bringing ANA at this level.

Our Sandesh is that "Together we can make a difference in ANA and our community." This is our collective goal, and we should try to achieve it with inclusion, unity, and diversity.

Thank you all for your continued support and cooperation. Be safe, healthy, and happy!

एएनए सबैको साभा चौतारी

खगेन्द्र अधिकारी
प्रेसिडेन्ट, ए.एन.ए.

सन् २०२० को सुरूवातबाट नै कोभिड -१९ को संक्रमणले विश्वको अर्थतन्त्रलाई नकारात्मक प्रभाव पारिरहेको छ। लाखौं लाख मानिसहरूको ज्यान गुम्न सकेको छ। कतिपयले रोजगार गुमाउनु परेको छ भने व्यवसायमा पनि मन्दी छाएको छ। यसको चपेटामा हामी नेपालीहरू पनि परेका छौं। रोजगार, व्यवसाय, अध्ययन र स्थाई बसोबासकालागि विदेशी भूमिमा आएका हामि नेपालीहरू कोभिड-१९ को संक्रमण सहित अन्य समस्याहरूसँग दैनिक सामना गरिरहेका छौं। हामि संयुक्त राज्य अमेरिका र क्यानडामा बसोबास गर्ने नेपालीहरू बिभिन्न नेपाली संघ संस्थाहरू मार्फत नेपाली माया र संस्कृतीले एक अर्कासँग जोडिएका छौं। सकेजती एक अर्कालाई सहयोग गरिरहेका हुन्छौं। यो नै हाम्रो पहिचान हो। चाडपर्व, संस्कृती, रितिरिवाज र भाईचारा हामि विश्व मे धनी छौं। जन्मभूमिलाई हृदयमा राखेर कर्मथलोमा हामि नेपालीले नेपाल र नेपालीलाई विभिन्न माध्यमबाट चिनाउन योगदान पुर्याइरहेका छौं। जे जस्तो भए पनि हामिले हाम्रो संस्कृती, परम्परा चाडपर्वहरू भुलेका छैनौं। हाम्रा नयाँ पुस्तालाई पनि आफ्नो संस्कृती, भाषा

र नेपालीपन आ आफ्नो तुरिकाले सिकाईरहेका छौं, हस्तान्तरण गरिरहेका छौं। उतर अमेरिकी मुलुकहरूमा बसोबास गर्ने हामि नेपालीहरूलाई एकता, भाईचारा, सहयोग र आफ्नोपनमा गाँसे तपाईं हाम्रो शक्तिशाली धरोहर, पुरानो तथा ठूलो राष्ट्रिय सामाजिक संस्था

Association of Nepalis in The Americas (ANA) ले स्थापनाकाल सन् १९८३ देखि नै विभिन्न कार्यक्रमहरूको आयोजना गर्दै आइरहेको विषय सबैबिदितै छ। ए.एन.ए. लाई हामिले सबैको साझा चौतारी बनाउने र उतर अमेरिकामा बसोबास गर्ने नेपालीहरूको नयाँ पिढीहरूमा हाम्रो पैदान, संस्कृती र परम्पराहरूलाई हस्तान्तरण गर्न निरन्तरता दिने कार्यक्रमहरू गर्न उद्देश्यका साथ यो संस्थाले काम गरिरहेको छ। साथै हाम्रो नयाँ पुस्ता (जेनेरेसन) लाई हाम्रो संस्कृती, भाषा र परम्परा समन्धी कार्यक्रमहरू बनाउन अनुरोध पनि गर्छु। यस्ता कार्यक्रमहरूलाई पुस्तान्तरण गर्ने ए.एन.ए. ले पुर्ण सहयोग गर्दछ। यसवर्ष कोरोना संक्रमणको कारण भर्चुअल प्रविधिलाई कार्यक्रमको माध्यम बनाएका छौं। यसकारण पनि विभिन्न किसिमका कार्यक्रममा हामि सबै सहभागी हुन सकिरहेका छैनौं। यसवर्ष सावधानी अपनाएर दशैं, तिहार, क्रिसमस र अन्य चाडपर्वहरू मनाउनु पर्ने देखिन्छ। ठूला कार्यक्रम गर्ने, सामूहिक दशैं तिहार का कार्यक्रम आयोजना गर्ने संभावना नै छैन। भर्चुअल माध्यमलाई नै शुभकामना आदानप्रदानका लागि प्रयोग गर्नु उपयुक्त हुन्छ। सावधानी अपनाओ, कोरोना संक्रमणबाट जागिन सचेत र सुरक्षित रहौं।

ए.एन.ए. परिवारका सम्पूर्ण साथीहरू, मेरो परिवार तथा आफ्नो व्यक्तिगत तर्फबाट संसारभरी छरिएर रहनु भएका हाम्रा नेपाली दाजुभाई, दिदीबहिनी, साथीहरूका साथै सम्पूर्णमा दशैं, तिहार, छठ र अन्य सबै चाड पर्वहरूको हादिक मंगलमय शुभकामना। स्वस्थ रहौं, सुरक्षित रहौं। एक अर्कालाई सहयोग गरौं। दुर्गा भवानीले सबैको कल्याण गरुन। यसै गरि यु.एस.ए. र क्यानडामा रहनु भएका हाम्रा दाजुभाई, दिदीबहिनी, साथीहरू र सबैमा थ्याँसगिभिण, क्रिसमको पनि शुभकामना। अन्तमा उत्तर अमेरिका लगायत संसारभरिका विभिन्न देशमा बसोबास गर्नुहुने सबै घरवासी तथा प्रवासी नेपालीहरूलाई अंग्रेजी नयाँ वर्ष २०२१ को समेत हादिक मंगलमय शुभकामना ब्यक्त गर्दछु। नयाँवर्ष २०२१ सवैका लागि सुन्दर र सुखमय होस्। धन्यवाद।

Nepal Education and Cultural Center (NECC) (Pashupati-Buddha Mandir)

20520 Beallsville Rd, Beallsville, MD 20839

☎ Mandir: 240-489-3672, Priest: 202-816-NECC(6322)

Established: September 30, 2000

(A Tax-Exempt Organization of Metropolitan Washington, D.C. Area)

October 15, 2020

Mr. Khagendra Adhikari
President
Association of Nepalese in America (ANA)

Dear Mr. Adhikari,
Namaste!

On behalf of Nepal Education and Cultural Center (NECC), I wish you all "Happy Dashain and Tihar." May Goddess Durga and Laxmi bless you and your loved ones through this ANA Sandesh.

Association of Nepalis in the America (ANA) is well known community based first Nepali organization established in 1983 in the United States of America. Nepal Education and Cultural Center (NECC) was initiated by the ANA and was registered as an independent non-profit organization in the state of Maryland. As per ANA's dream and vision, NECC runs Pashupati-Buddha Mandir and Nepali Pathashala of Maryland since September 2000 and April 2019, respectively.

ANA set an example in Nepali diaspora (outside of Nepal) to establish and organize NECC as a religious, education and cultural center. Since then, both organizations have been working side by side for betterment of our community. Many generous community members continue to volunteering and donating money to build the "Pashupati-Buddha Mandir" in the close vicinity of the Whitehouse. This noble journey will go long way, which will be cherished and treasured by our generations. Indeed, it's a great pride and remarkable milestone for our society.

Since inception, both ANA and NECC have been committed to preserving and promoting Nepali cultures, education, traditions, and values in the community of greater Washington DC metropolitan area. I look forward to continuing such cooperation and commitment in the days to come along with other organizations. Truly speaking, NECC will be incomplete in absence of ANA and vice-versa.

Once again, I would like to congratulate the entire ANA team and wish for a very successful "ANA Sandesh" publication. Thank you!

श्री पशुपतिनाथ तथा बुद्ध भगवानले हामी सबैको कल्याण गरुन् ।

Truly,

Khilendra Mani Neupane
President
Nepal Education and Cultural Center (NECC)
Greater Washington DC

एएनएले धेरै पाठ सिकीसकेको छ

डा. हरि शर्मा मुडवरी अमेरिकी नेपाली समुदायका एक अभिभावक हुनुहुन्छ । सन १९८३ मा जब उहाँ अमेरिकामा सपरिवार बस्न थाल्नु भयो तब उहाँमा एउटा यस्तो सोच आयो कि अब यहाँ नेपाली पहिचानसहित आनन्दले परिवार सुखका साथ जीवन निर्वाह गर्न

केही सामाजिक कदम अवश्य चाल्नु पर्छ । जब परिवारको मूलीले अभिभावकत्व स्वीकार गर्छन तब त्यहाँ योजना,दृष्टिकोण,लक्ष्य,कार्यनीति र तत्परता हुन्छ । अभिभावकत्व स्वीकार गरिसके पछि डा.शर्माले पनि एउटा संस्था निर्माण गरेर नेपाली समुदायलाई सकेको सेवा दिने प्रण गर्नुभयो । आजभन्दा ३७ वर्षअघि अहिलेको जस्तो नेपाली समुदायको घनत्व थिएन । मुस्कलले २ हजार को संख्यामा भएको समुदायका प्राय सबै अग्रपंतीका व्यक्तिहरु भेट्न वा कुनै माध्यमबाट संपर्क गर्न गाह्रो पनि थिएन । विभिन्न राज्यमा को कहाँ बस्नुहुन्छ भन्ने थाहा पाउन पनि त्यति गाह्रो थिएन । अमेरिका र क्यानडाका नेपाली समत समेटेर एशोसिएसन निर्माण गर्ने निर्णय डा. शर्माको अगुवाइमा भयो ।

त्यसको तयारी सम्बन्धमा डा.शर्माले वासिंटेन डिसीमा बस्नुहुने कमल पाठक,क्यानडा बस्नुहुने कुन्जर शर्मा , अमर गिरी, मिना गिरी र न्युयोर्कको कर्निगमा पढ्न आएका केही स्थानीय नेपालीहरुको भेलाले सन १९८३ को जुलाई ४ तारिक जुन अमेरिकाको स्वतन्त्रता दिवस पनि हो त्यस दिनको सार्वजनिक विदाको दिन र ऐतिहासिक दिनको अवसरमा एउटा बृहद मिटिंग गर्ने निधो गर्‍यो । यो नै दी एशोसिएसन अफ नेप्लिज इन दी अमेरिका (एएनए)को इतिहासको पहिलो पाना थियो । ती शुरुका दिनको स्मरण गर्दै डा. शर्माले आफ्ना अनुभव र विचारहरु यसरी अभिव्यक्त गर्दै जानुभयो – हामीले अमेरिकामा भएका नेपालीहरुलाई संगठित गरेर स्वास्थ्य,कानुनी, संचार सेवा इत्यादि आदान प्रदान गर्न यो संस्था स्थापना गरेका थियौं । हामीलाई हाम्रो संस्कृतिको माया र नेपाली भाषाको पनि हाम्रो समुदायमा संरक्षण र विकास जरुरी छ भन्ने लागेर यो संस्था स्थापना गरेका थियौं । संस्थाको प्रभाव अमेरिकाको विभिन्न स्थानमा बसोबास गर्ने नेपालीमा समान ढंगले पुगोस भनेर विभिन्न राज्यहरुमा एएनएको बृहद सम्मेलन नै गर्न थाल्यौं । हाम्रो दृष्टिकोण स्पष्ट थियो । हामी सबै पेशा व्यावसायको व्यक्तिहरुलाई सहभागी गराएर बृहद कार्यक्रम गर्ने गर्दथ्यौं । खास गरी युवाहरुलाई सहभागी गराएर विभिन्न खेलकुदका कार्यक्रम गर्दथ्यौं भने बुद्धिजीविहरुका छलफल मन्चहरु पनि हुने गर्दथे । त्यस्तै त्यहाँ व्यावसायमा संलग्न साथीहरुले आ-आफ्ना व्यावसायको प्रवर्द्धन पनि गर्ने मौका पाउनु हुन्थ्यो ।

प्रवासमा बसेर स्वदेशको संभ्रनामा लीन भइरहने दाजुभाई दिदी बहिनीहरुका लागि नेपालबाट ख्याती प्राप्त कलाकारहरुलाई आमन्त्रण गरेर साँस्कृतिक तृष्णा मेटाउने प्रयास पनि हुने गर्दथ्यो । यसको एउटा उदाहरण मह जोडीको कार्यक्रमलाई लिन सकिन्छ । मदनकृष्ण श्रेष्ठ र हरिबंश आचार्यको चर्चित साँस्कृतिक टोलीलाई पहिलो पटक एएनएले आमन्त्रण गरेर नेपाली समुदायलाई भरपुर मनोरंजन दिएको थियो । मह जोडीका नामले परिचित उक्त साँस्कृतिक टोलीले पछिल्ला वर्षहरुमा पनि एएनए सम्मेलनमा नियमित जस्तै समय तालिका मिलाएर अमेरिकामा आफ्ना प्रस्तुती दिन थालेको थियो । मह जोडीको कार्यक्रम एएनए सम्मेलनको विशेष आकर्षण हुने गर्दथ्यो ।

कुराकानीका क्रममा एएनए सूचना तथा संचार टोलीले विभिन्न जिज्ञासा राखेको थियो । एएनएको इतिहास,यसको विकासक्रमको प्रवृत्ति,एनइसीसीको स्थापना र यसको बहिर्गमन,एएनएले बेहोरेका कानुनी

डा. हरि शर्मा
ए.एन.ए. प्रेसिडेन्ट (१९८३)

भ्रमेल,यसको भविष्य, वर्तमान नेतृत्वसँगको अपेक्षालगायतका विषयमा डा.शर्मासँग छलफल गरिएको थियो । यस क्रममा डा. शर्माका विचारलाई समीक्षात्मक ढंगले यहाँ प्रस्तुत गरिदैछ । यस क्रममा उहाँका भनाइको सार के थियो भने –एएनए जुन उद्देश्य लिएर जन्मिएको थियो त्यसमा दृढ छ । यसको स्थापना जुन उद्देश्यले गरिएको त्यो अबको नेतृत्वले पूरा गर्दै जाने छ । अमेरिका भरीको नेपाली समुदायमा एएनए पुगेको छ । प्रत्येक वर्ष आयोजना गरिने एएनए सम्मेलन नेपालीहरुको महोत्सव बन्ने गरेको थियो यो कायम रहने छ ।

यसको विकासक्रममा केही उतारचढावहरु आएका थिए । खास गरी बोप्टन सम्मेलन तत्कालीन केही व्यक्तिहरुका कारण विवादमा पर्‍यो र कानुनी भ्रमेलसमेत बेहोर्नु पर्‍यो जुन निकै दुखद पक्ष हो एएनए इतिहासको । तर त्यसबाट हामीले पाठ सिकीसकेका छौं । “केही पात्रहरु त्यसमा कर्लकित भए तर हामीले पाठ सिक्यौं ।”यो डा. शर्माको विचारमा हाम्रो विमर्श हो ।

यो मुद्दा—मामलाबाट धेरै पाठ सिकीसकेको एएनएले अमेरिकाका अरु संघ संस्थाका संचालकहरुलाई पनि सिकाएको छ । एएनएको अमुक नेतृत्वले एएनए डुबाउन खोजेको डा.शर्माको दुखेसो छ । तर अब एएनएले ती सबै व्यवधान र अवाञ्छित व्यवहारबाट सावधान हुन जानीसकेको छ ।

एएनएको भविष्यबाट डा. शर्मा दुक्क मात्र हुनुहुन्न आशावादी पनि हुनुहुन्छ । उहाँले वर्तमान वा आगामी कार्यकालका लागि निर्वाचित नेतृत्वसँग केही अपेक्षा भने गर्नु भएको छ । डा. शर्मा चाहानुहुन्छ कि एएनए जुन उद्देश्यका लागि स्थापना भएको थियो त्यो अबको नेतृत्वले पूरा गर्ने छ । नेपाली संस्कृतिको संरक्षण, दोश्रो पुस्तामा नेपाली पहिचानका रुपमा

रहेका साँस्कृतिक भाँकीहरुको प्रयोगात्मक परिचयलाई जोड दिने, नेपाली भाषाको संरक्षण र नयाँ पुस्तामा यसको हस्तान्तरणलाई आफ्नो कार्य यो जनामा राख्ने जस्ता कार्यमा एएनएको आगामी नेतृत्व दत्तचित्त हुने कुरामा संस्थापक अध्यक्ष डा.शर्मा विश्वस्त हुनुहुन्छ ।

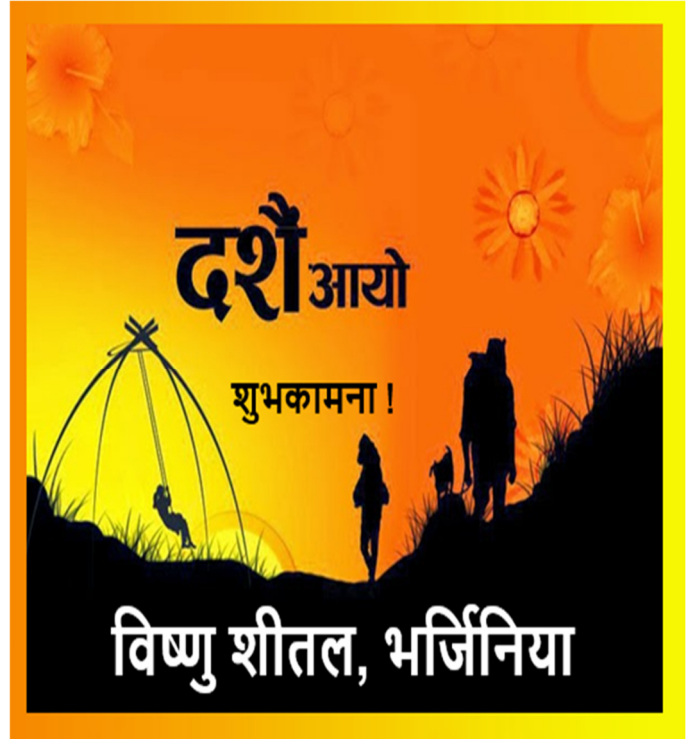
गतिशील एएनए थप रफतारमा

दी एशोसियसन अफ नेपाली इन दी अमेरिकाज (एएनए) अमेरिका आएर बसोबास गर्ने नेपालीहरूको विस्तारित संगठन हो । प्रवासमा एकता र आपसी सम्बन्धले धेरै ठूलो महत्व राख्छ । एक आपसमा गठिलो सम्बन्धले समुदायका प्रत्येक सदस्यको आत्मबल मजबूत हुन्छ । ३७ वर्षअघि स्थापना भएको एएनएले अमेरिकाका विभिन्न राज्यमा छरिएर रहेको नेपाली समुदायलाई एउटा सूत्रमा बाँधेर यहाँसम्म ल्याएको हो । एएनए एउटा सूत्रधार हो । जसले नेपाली भाषी सम्पूर्ण समुदायलाई एक ठाउँमा राख्दै आपसी सम्बन्ध सुमधुर बनाएर राखेको छ । यो कामय रहनु पर्दछ । यसलाई कामय राख्न र पछिल्लो पुस्तालाई सही सलामत यो विरासत हस्तान्तरण गर्न हामी तयार छौं ।

तपाईंहरू समक्ष एएनएलाई साथ सहयोग र समर्थनका लागि आग्रह, अनुरोध र निवेदन पनि गर्दछौं । सन १९८३ मा एएनए स्थापना हुँदा नेपाली समुदायको आकार सानो थियो । सबै क्षेत्रको प्रतिनिधित्व गर्न संभव थियो । गरिएको पनि थियो । अहिले अमेरिकामा ३ लाख ५० हजारभन्दा बढी नेपाली भाषी समुदायको संख्या पुगेको अनुमान गरिन्छ । यो निकै ठूलो संख्या अमेरिकाको विशाल भूगोल, विविध नेपाली समुदायको प्रतिनिधित्व, पहिलो पुस्ताको अत्यन्त व्यस्त जीवन, ठूलो संख्याले अनौपचारिक क्षेत्रमा काम गर्नु पर्ने बाध्यता, सामान्य शिक्षा र फरक परिवेशबाट आएको हाम्रो पहिलो पुस्ताको संघर्षपूर्ण जीवनकथा यी र यस्तै थुप्रै भिन्न परिस्थितिहरूसँग जुभिरहेको नेपाली समुदायको एक ऐतिहासिक संस्था हो एएनए । यी सबै परिस्थितिको सामना गर्दै र त्यसमा भिज्दै आएको एएनए ठूलो संख्याका नेपालीहरूको प्रतिनिधि मुलक संस्था हो ।

यसले हाम्रो पहिचान जोगाउन, नेपाली कला संस्कृति, संस्कार, परम्परा र परिस्थितिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र विस्तारका लागि काम गरिरहेको छ । अझै नयाँ पुस्तालाई यी काममा संलग्न गराएर एएनएले परिमार्जित रूपमा आफूलाई प्रस्तुत गर्ने छ । अबका दिनमा नयाँ सोच र प्रविधि अनुसार एएनएले कार्यक्रमहरू लिएर आउने छ । कार्यक्रममा धेरैभन्दा धेरै नयाँ पुस्ता सहभागी हुने छ ।

नेपालको शिक्षा क्षेत्रमा सहयोग गर्ने र अमेरिकामा हुकिर्दै गरेको पुस्तामा नेपाली इतिहास, संस्कृति र दुई देश बीचको सम्बन्ध आदि विषयमा अध्यावधिक जानकारी दिने एएनएको लक्ष्य छ । यस विषयमा तपाईं हामी सबैका विचार मन्थन गरौं ।

—अतिथि सम्पादकको कलमबाट

बडा
दर्श तिहार, नेपाल सम्बतको
मंगलमय शुभकामना

डा दुर्गा दाहाल
ANA, VP Western Region

परिधि

लक्ष्मी घिमिरे उपाध्याय

२०७७ - ०५ - २२ गते

म नियालिरहेकी छु
मेरो सानो मनको ढोकाबाट
परिधि साँघुरिएको हो
यो विशाल गोलार्धको
त्यसैले त परिधि साँघुरिएको छ
व्यक्ति ,समाज,राष्ट्र हुँदै विश्वको
साँघुरिदै छन् सीमास्तम्भहरू
साँघुरिदै छन् हिमाल ,पहाड
वनजङ्गल र झरनाहरू
अनि नदीनाला र खोलाहरू
विशाल पटाङ्गिनी फाँट

गाउँ ,शहर र बजारहरू
परिधि साँघुरिएको छ
सोचविचार,कर्म र धर्मको
त्यसैले साँघुरिएको छ
मानव र मानव मन
त्यही मानव मनमा
साँघुरिएको छ , सत्य ,न्याय र धर्म
परिधि साँघुरिएको छ
सखासम्बन्ध,आफ्नो र आफन्तको
परिधि साँघुरिदै छ मातृत्व र भ्रातृत्वको
त्यसैले आजकाल म देखिरहेकी छु
फैलिँदैछ विशाल परिधि
दुष्टताको अनि भ्रष्टताको
दुष्टताको अनि भ्रष्टताको

**BEST WISHES TO THE ANA SANDESH
&
GREETINGS TO THE ANA FAMILY**

**Dr. Ambika P. Adhikari
Chair, ANA Board of Trustees
Phoenix, AZ, USA**

एएनएलाई विगततर्फ फर्केर हेर्दा

नेपाली जहाँ पुगे पनि नेपाली नै भएर बाँच्न चाहन्छौं । म भन्ने गर्दछु –पूजा जुन मन्दिरमा गरे पनि पुण्य उही हुन्छ, जुन भूमिमा टेके पनि पाइला उही हुन्छ, आफ्नै हुन्छ । हामी जहाँ पुगे पनि पन आफ्नै हुन्छ । जहाँ आफ्नो पन भेटिन्छ, त्यहाँ आफ्नो मन अडिन्छ । जहाँ मन अडिन्छ त्यहाँ सुख अनुभूति हुन्छ । सबैको अन्तिम लक्ष्य सुख अनुभूति नै हो । त्यही प्राप्तिका लागि हामी हर हामेशा दौडिरहेका हुन्छौं । त्यही अन्तिम लक्ष्य प्राप्तिका लागि आफ्नो पनको गन्तव्य निर्धारित हुन्छ । यो गन्तव्यमा पुग्न एकलै संभव नहुँदा संघ बनाइन्छ । विचार, स्वभाव वा आवश्यकता उस्तै हुनेहरूको संघ बन्ने गर्दछ । संघहरूको महसुस पनि बन्न सक्छ । त्यहाँ ठूलो सहयात्रा हुन सक्छ ।

त्यस्तै नेपालबाट अवसरको खोजीमा विस्तारित हुँदै अमेरिका आइपुगेका नेपालीहरूको सहायात्राको नाम हो एएनए, अर्थात् दी एशोसियसन अफ नेप्लिज इन अमेरिकाज । यो सहयात्रा शुरु गरिएको थियो सन १९८३ मा । न्युयोर्क राज्यको पश्चिममा रहेको सानो शहर कर्निंग जहाँ डाक्टर हरि शर्मा मुडवरीको परिवार बस्ने गर्दथ्यो र अरु केही नेपाली बस्ती पनि थियो । डा. शर्माको पहलमा वासिन्टन डिसीदेखि क्यानडासम्मबाट नेपाली समुदायका अग्रजहरू भेला भएर हरेक वर्षको जुलाई चार तारिकको अमेरिकी स्वतन्त्रता दिवसको विदाको दिनको उपयोग गर्दै अमेरिकाभरका नेपालीहरूको भेला आयोजना गर्ने निर्णय गरेका थिए । त्यो नै एएनए स्थापनाको निर्णय थियो । जसको नेतृत्व डा.शर्माले नै गर्नु भएको थियो ।

अमेरिका भरका नेपालीहरू एक ठाउँमा जम्मा हुने, कम्तिमा वर्षमा एक पटक बृहद सम्मेलन गर्ने, नेपाली समुदायलाई परिआउने स्वास्थ्य, कानुनी तथा अन्य सेवा आपसी सहयोगमा पूरा गर्ने, व्यापार व्यावसायमा पनि एक अर्काका मद्दद गर्नेजस्ता पवित्र उद्देश्य लिएर एएनएको जन्म भएको हो । एएनएको यो समुदायसंगको सहयात्रा ३८ वर्ष हुँदासम्म जारी छ । यात्रा अनन्तकालसम्म जारी रहेने कुरामा कुनै सन्देह छैन ।

कर्निंगमा पहिलो सम्मेलन सम्पन्न भए पछि एएनएले क्यानडाको टोरोन्टो शहर र अमेरिकाका दर्जनौं शहरमा आफ्ना सभा सम्मेलन र गोष्ठी कार्यशालाहरू गर्दै आजका दिनसम्म समुदायमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ । यसले दोश्रो सम्मेलन पेन्सिलभेनियाको ल्यान्कास्टरमा(१९८४), तेश्रो वासिन्टन डिसी (१९८५), चौथो टोलेडो ओहायो(१९८६), पाँचौं टोरोन्टो क्यानडा(१९८७), छैटौं लंग आइल्यान्ड न्युयोर्क(१९८८), सातौं बोष्टन, मासाचुसेट्स(१९८९), आठौं ओलाण्डो फ्लोरिडा(१९९०) र नवौं सम्मेलन फेयरमाउण्ट वेष्ट भर्जिनिया(१९९१)मा सम्पन्न भएको थियो । यसरी नै एएनएले न्याग्राफल्स रोचेष्टर न्युयोर्कमा(१९९२), क्लारामाउन्ट क्यालिफोर्निया(१९९३) र बाह्रौं वार्षिक सम्मेलन भर्जिनियाको आर्लिंगटनमा सम्पन्न भएको थियो ।

एएनएले यसरी नै सन १९९५ मा डेनभर कोलोराडोमा र न्युजर्सी न्युयोर्कमा सन १९९६को सम्मेलन गरेको थियो । त्यस्तै मासाचुसेट्सको बोष्टन(१९९७), गिन्सबोरो नर्थक्यारोलाइना(१९९८), हार्टफर्ट कनेक्टिकट (१९९९), एटलान्टा जर्जिया(२०००), भ्यालिफोर्ज पेन्सिलभेनिया(२००१), सेन्टली भर्जिनिया(२००२), डेनभर कोलोराडो(२००३), फोनिक्स अरिजोना(२००४), डालस टेक्सास (२००५), न्युयोर्क न्युजर्सी(२००६), लस एन्जलस क्यालिफोर्निया(२००७), बाल्टिमोर मेरिल्याण्ड(२००८), क्यालिफोर्निया(२००९), बोष्टन मासाचुसेट्स (२०१०) र सेन्टरभिल भर्जिनियामा २०११ को २९औं वार्षिक सम्मेलन सम्पन्न गरेको थियो । त्यस्तै सन २०१२ मा डालस टेक्सासमा, २०१३ को वेष्ट चेस्टर न्युयोर्कमा, २०१४ को टाइसन कर्नर भर्जिनियामा, २०१५ मा सम्मेलन हुन सकेन भने २०१६ को सम्मेलन एटलान्टा जर्जियामा सम्पन्न भएको थियो । सन २०१७ मा सामान्य औपचारिकता पूरा गरियो भने २०१८ मा नासा एन्मासँग मिलेर सिकागोमा ३५ औं वार्षिक सम्मेलन सम्पन्न गरेको थियो । सन २०१९ मा एएनएले अन्य संघ संस्थाहरूसँग मिलेर तीन दिवसीय सम्मेलन गरेको थियो ।

बाल्टिमोरको सम्मेलनमा एएनएलाई साथ दिदै बाल्टिमोर एशोसिएसन अफ नेप्लिज इन अमेरिका(बाना), दि एशोसिएसन अफ नेप्लिज इन मिडवेस्ट अमेरिका(आन्मा), अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली समाज(आइएनएलएस) मुख्य आयोजक थिए । त्यही गरी ब्लड डोनर्स अफ अमेरिका(विडिए), सोसाइटी अफ अमेरिकन नेप्लिज नर्स(सान), नेप्लिज एशोसियसन अफ फ्लोरिडा(एनएएफ) नेपा पाशा पुचः(एनपीपिए) अमेरिका नेपाल ओमन्स एशोसिएशन अफ ग्रेटर वासिन्टन डिसी(एनवा), नेपाल एजुकेशन एण्ड

विष्णु शीतल

कल्चर सेन्टर(एनइसीसी) अमेरिका नेपाल सोसाइटी(एएनएस), एशोसिएसन अफ नेप्लिज तराइयन अमेरिका(आन्टाले) पनि सहआयोजकका रूपमा साथ दिएका थिए ।

राष्ट्रपतिको शुभकामना सन्देश

एएनएले आफ्नो इतिहासमा अमेरिकाका राष्ट्रपतिबाट पनि शुभकामना सन्देश पाउने अवसर प्राप्त गरेको थियो । एएनएको बाह्रौं सम्मेलन भर्जिनियामा भइरहदा तत्कालीन राष्ट्रपति वील क्लिनटनले एएनएलाई शुभकामना पठाउँदै भन्नु भएको थियो—विश्वका हरेक कुनाबाट हाम्रा पूर्वाहल अमेरिका आएर देशलाई एउटा निश्चित आकार दिएका छन । पूर्वाहलले आफ्ना आफ्नो संस्कृति, अनुभव, संस्कार, विश्वास र दृढ आत्माबल लिएर आउनु भयो र त्यसलाई यो देशमा उपयोग गरेर मुलुक बनेको हो । राष्ट्रपतिले सन्देशमा आफ्ना अनुभवबाट हाम्रा सांस्कृतिक सम्पदाको दायरा विस्तार हुनेमा आफ्नो विश्वास रहेको आशय पनि व्यक्त गर्नु भएको थियो । उहाँले नेपाली समुदायलाई आफ्नो संस्कृति संरक्षण गरेर पनि अमेरिकालाई योगदान पुऱ्याएकोमा गर्व गर्नु पर्ने धारणा पनि सन्देशमा देखिन्थ्यो । सम्मेलन स्मरणीय बनाउन पनि राष्ट्रपतिले सुभाउनु भएको थियो ।

राष्ट्रपति क्लिनटनको यो २६ वर्ष पुरानो सन्देशको उल्लेख किन गरेको हुँ भने एएनए मात्र त्यस्तो नेपाली संस्था हो जसलाई व्हाइटहाउसले चिनेको छ । नेपाली समुदायले गर्ने सामुदायिक गतिविधिमा राष्ट्रपतिको चासो हुनु समुदायका लागि एउटा सकारात्मक पक्ष हो ।

एएनएले धेरै उतार चडाव, उकाली ओराली पार गरेर ३७ वर्ष विताएको छ । यसले हजारौं नेपाली अमेरिकीहरूलाई एउटा धागोमा गाँसेर सुन्दर माला तयार गर्न हर संभव गरिरहेको छ । अमेरिका र नेपालका विविध विषयमा एएनएले विचार विमर्श सल्लाह सुभाब र रिपोर्टहरू तयार गरी सम्बन्धित पक्षलाई सचेत गराउन प्रयास गरिन्थ्यो । समुदायका अग्रजहरूले तीता मिठा अनुभवहरू संगान्दै एएनएलाई परिपक्व, अनुभवी, योग्य समाजसेवीहरूको चौतारीका रूपमा स्थापित गर्दै जानु भएको छ । इतिहासबाट हामीले धेरै पाठ सिकेर भविष्यको बाटो तय गर्नु पर्दछ । एएनए त्यसतर्फ अग्रसर भएको देखिन्छ ।

A Cry

—Shanta Ojha

High very high in the sky
 Moves a SOUL early in the morning
 Waiting for the sun to rise.
 Neither has she visited there to perceive the sunlight,
 Nor for the view she looks like.
 Delayed and waited till the day is bright
 Suddenly tears originate into her eyes.
 Due to the scenery of the eyesight,
 Feeling very scrawny and feeble,
 Even the voice turns out to be unable.
 Does not know whom to blame,
 No one appears there to claim.
 Taking a long breathe, just murmuring,
 Asking herself, is it me really?

For a moment only, closing the eyes
 And remembering the past,
 Enjoying the view from the place,
 Now nothing remains the same it is already replaced.
 How, how? She doesn't know.
 Almost around the negative vibes go round and round.
 Corruption, pollution, so and so on,
 Each and moment it's going on and on.
 Everyone one is saying it's me who is bad.
 I've not done anything like that
 Really this makes me feel very sad.
 I let them all stay here and live their life.
 But they cut me like a cake with a knife.
 But they cut me like a cake with a knife.

AHJO ATNAHS

पुनरावृत्ति

-बुनु दाहाल

बर्तमान अबस्था र बिगतलाई फर्केर हेर्दा अनि अरुले भनेको र सुनेको कुरा मनन गर्दा लाग्छ कहि कतै अदृश्य शक्तिले विचरण गरेको त हैन? यस जगतमा परापूर्व कालमा ऋषि मुनि देवी देवता आदि इत्यादि बारे सुनेका मिथक र कथ्यहरु स्मरण गर्दा जब मानिस बाहिर बाट घरमा आगमन हुन्थ्यो तब अम्बोरामा पानी दिएर घर पस्नु अघि हात मुख धोएर सफा सुध्दर भएर मात्र घर भित्र पस्ने प्रचलन थियो रे। कतिपय धर्माबलम्बिहरु जस्तो-जैन शिख आदि त टाउको मुख झकेर/ ढाकेर टाढैबाट अभिवादन गर्ने चलन छ। गुरुकुलमा बिध्यार्थीहरुको रहन सहन बसाइ यी सब कुराको बन्दोबस्ती पछि मात्र शिक्षा दिक्क्षा दिने चलन रहेको कुरा त सबैबिदितै छ।

म आफु पनि अध्यात्मिक चिन्तनमा रमाउन मन पराउछु। अध्यात्मिक ज्ञान ध्यान साधना र संकिर्तनले एउटा मानिसको जीवनमा कसरी परिवर्तन ल्याउछ भन्ने कुराको ज्वलन्त उदाहरण म आफै पनि हुँ जस्तो लाग्छ। कृपालु जी महाराजको भक्त राधे राधे संकिर्तनको अनुयाई भन्न रुचाउछु।

त्यस चिन्तन र ध्यान भित्रका बारेमा थोरै कुरा राख्ने प्रयास गर्दछु। प्रत्येक कार्यक्रममा महिला पुरुष बस्ने दुरी, खाना खाँदा अपनाउनु पर्ने नियम र दुरी, सयन कक्ष भित्रका अनुशासन हेर्दा आज झल्झली कोभिडको नियमको याद दिलाउछ। निश्चित नियम तथा अनुशासन लागु गर्नु पर्ने एउटा धर्म सम्प्रदायमा मात्र होइन, आम जनमानसले यसको पालन र अबलम्बन गर्नु पर्ने थियो।

थोरै प्रसङ्ग बदलौ, हिजो आज खुल्लामन्च लगायत बिभिन्न ठाउमा केवल पेट भर्न र बाँच्नका लागि लामबद्ध आमा बुवा दाजु भाइ दिदी बहिनि देख्दा म भाव विह्वल र द्रबिभुत हुन्छु। मानिसले मानिसलाई छुन नहुने अबस्था आयो। लास उठाउन सुरक्षा निकाय/ सेना गृहार्नु पर्ने भयो। यसले मलाई विक्षिप्त बनाउछ। यो के भएको हो? दुनियाँमा के भै रहेको छ? मनमा अत्यास लाग्छ।

रहरले होस् वा करले बिबसताले होस् वा बाघताले बिदेशमा रहेका दाजुभाई दिदी बहिनि आफ्नो देशको माटो/ जन्मभूमि पुगेर प्राण त्यागी भन्ने भावनाले स्वदेश फर्कंदे गरेका केयो नेपाली मनमुटु सिमानामै देह त्याग गर्नु परेको खबर सुन्दा मुटु फुट्ला जस्तो हुन्छ। म निःशब्द र आवाज बिहिन हुन्छु। मुटु छिया छिया हुन्छ। प्रशव बेदनाले छटपटिएकी नारी, जसको कीखबाट बच्चा यस धर्तीमा आउन आतुर हुन्छ तर बिचरा! अबोधलाई के थाहा? यो बेला यस धर्तीका सम्पूर्ण मानव आक्रान्त अबस्थामा छन्। मेरो आगमन सायद सैह्य हुन्न? यसरी प्रशव पिडा र बेदनाले छटपटोएकी नारी यो हस्पिटल, त्यो हस्पिटल गर्दा गर्दै उपचारको अभावमा इहलिला नै समाप्त गर्न बाघ हुन्छ। यो कस्तो नियति वा बिडम्बना !! के यहि हो मानबता अनि सभ्यता र आधुनिकता?

देशका जनताको सुरक्षार्थ खटिएका र स्वस्थ्यकर्मिको अबस्था र हालत झनै दयनीय छ। रात दिन झरी बादल घाम पानी न भनी केवल आफ्नो जिम्मेवारी र कर्तव्य सम्झेर खटिएकाहरु नै आज अधिक मात्रामा कोभिडको शिकार भएका छन्। तिने माथि नकारात्मक भाव राख्दै नजर अन्दाज गर्छ मान्छे आखिर किन? उ पनि एक कर्मचारी/ राष्ट्र सेवक हो। कोही कोही अफिस नगई घरमै बसेर तलब खान्छन भन्दैमा, ज्वान र स्वास्थ्यको प्रबाह नगरी दिन रात खट्ने प्रति किन यति धेरै टिका टिप्पणी? के मानवले मानबियता बुझ्नु पर्ने होइन? को सहि को गलत छुट्याउनु पर्ने होइन?

हाम्रो समाजमा एउटा डाक्टर उत्पादन गर्नको लागि चाहिने लगानी, समय, मेहनत र परिश्रमलाई नजर अन्दाज गर्नु राम्रो होइन। कठोर मेहनत र निष्ठा वाट उत्पादित जनशक्ति/स्वास्थ्यकर्मि प्रति किन निरडकुश? भोलिका दिनमा स्वास्थ्य सम्बन्धि हरेक पल चाहिने तिनै स्वास्थ्यकर्मि हुन्। तर आज उ संक्रमित भयो भन्दैमा किन यस्तो दुर्ब्यबहार?

डाक्टर हुँदा उसलाई रोगनै लाग्दैन भन्ने त होइन नै? हामी आम सर्वसाधारण सके सम्म सुरक्षा अपनाएर घर भित्र बस्दा त कोभिडको शिकार भएका छौ। कतिले नाता कुटुम्ब गुमाएका छौ भने डाक्टर त फ्रन्ट डेस्कमा बसेर दिन रात नभनी बिरामीको सेवामा खटेको हुन्छ। हिजो सम्म उ भगवानको रुप थियो आज कोभिडले छुना साथ उ तिरस्कारको पात्र किन? उसलाई घर टोल छिमेकमा बस्न नदिने नारा जुलुस र ढुंगा मुढा गर्ने, उपेक्षा अनि अपमान गर्ने? यहि हो मानबता अनि सामाजिक सदभाव र संयमता? प्रिय पाठक वृन्द, यस्ता दुरुत्साहन र दुशकार्यले पंगतीकारलाई भाबूक बनाउछ।

यस्तै यस्तै घटना अनि परिघटनालाई नजिक बाट नियाल्दा बिभिन्न पत्र पत्रिका लेख रचना तथा पुस्तकको अध्ययन गर्दा बिबेक गुमेको झैं भान हुन्छ। सहयोगीपन सदभाव र सहीदयी भाव हराएको महशुस हुन्छ।

त्यसैकारण अदृश्य शक्तिले कोभिड नाम रुपी बाण/ क्षेप्याश्र प्रक्षेपण गरेको त होइन? जसरी एउटा जलारीले जाल हान्दा कति माछा जाल भित्र आउछन त कति बाहिरै पाखा लाग्छन। त्यहि रुप यहा पनि देखिएको भान हुन्छ। अहिले विश्वमा कु बिचार कु संकार कुकृत्यले जरा गाड्दै गएको छ। बिबेकहीनता र बिंतंडताले बिप्यात मच्चाएको छ। संसार तेरो मेरो धनि गरिब सुखी दुखि जस्ता स्वार्थि भावले आक्रान्त छ। कतै यो अदृश्य शक्तिको खेल त होइन?

हामी गैर आवासीय नेपाली

त्यही धर्तिमा जन्मियोँ, त्यही धर्तिमा हुर्कियोँ, आयौँ सात समुन्द्र पारी
धेरै टाढा रहेर पनि त्यो धर्तिलाई विछट्टै मायाँ गछौँ हामी गैरआवासीय नेपाली

कतिले खायाँ मकै र कोदोको ढिँडो, कतिले खायाँ गिट्टा र भ्याकुर
यहाँ पिज्जा र फ्राईड चिकेन जति खाए पनि, याद आउँछ आखिर स्वदेशकै हजुर

असारे भाकामा खेतका गराँमा गुन्जिने गीत होस वा साँझपखको भजन र चुड्का
विदेशको पानी स्वाद छैन हजुर, कसले बिर्सन सक्छ पहाडको जरुवा पानीको घुट्का

आफ्नो देशको धर्म, कला र संस्कृतिको याद आउँछ बेसरी
विर्सनै सकिन्न हजुर खोला नाला, खहरे झरेका डाँडा र पखेरी

राजनीति सुघ्रिएर देश बिकास होस् भन्ने हाम्रो एउटै छ कामना
जहाँ रहे पनि सबै नेपालीले गर्न सकौँ एक भएर संकटको सामना

त्यही धर्तिमा जन्मियोँ, त्यही धर्तिमा हुर्कियोँ, आयौँ सात समुन्द्र पारी
धेरै टाढा रहेर पनि त्यो धर्तिलाई विछट्टै मायाँ गछौँ हामी गैरआवासीय नेपाली !!

खगेन्द्र अधिकारी

**Wish You All a Very Happy and Prosperous
Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath
2077**

**Dr. Hari and Indira Sharma
New York**

पत्रकारको नाताले एएनएसंग जोडिएका केही संस्मरणहरु

म नेपालमा लोकपत्र दैनिकको रात्रीकालिन सम्पादन मण्डलमा बसेर काम गर्दथेँ । साथै अन्य विभिन्न पत्रपत्रिकाहरुलाई पनि आफ्ना समाचारहरु दिने, लेख्ने काम गर्दथेँ । अमेरिकाबाट सगरमाथा टेलिभिजन सञ्चालन गरिरहनु भएका पत्रकार श्री रामचन्द्र खरेलज्यू नेपाल भ्रमणमा आउनु भएको रहेछ । उहाँसंग मेरो नेपालमा भेट भयो । परिचयको साथ साथै सगरमाथा टेलिभिजनलाई नेपालमा कसरी विस्तार गर्ने र नेपालबाट कसरी प्रसारणका सामग्री अमेरिका पठाउन सकिन्छ भनेर छलफल भयो । त्यसपछाडि अर्को साल राम खरेलज्यूले मलाई नेपालबाट सगरमाथा टेलिभिजनलाई पनि केही सहयोग गर्दिनु पर्यो, नेपाल प्रतिनिधिको रुपमै हजुरले काम गर्दिनु पर्यो भनेर अनुरोध गर्नुभयो । मैले उहाँको अनुरोधलाई सहर्ष स्वीकार गरेँ ।

नेपाली डायस्पोरा त्यतिवेला सानु भएता पनि पछि यो संसारमा फैलिन्छ भन्ने किसिमको एउटा संकेत मलाई त्यस बेला नै थियो । डायस्पोरामा नेपालीहरुको संख्या बढ्दै जाँदा नेपालको अर्थतन्त्र डायस्पोरा र रेमिट्यान्सको निर्भरतातर्फ जाँदै छ भन्ने किसिमका रिपोर्टिङहरु हामी गर्ने गर्दथ्यौँ पत्रपत्रिकाहरुमा ।

त्यतिबेला श्री रामचन्द्र खरेलको अनुरोध अनुसार मैले सगरमाथा टेलिभिजनलाई केही सहयोग गरिरहेको थिएँ नेपाल प्रतिनिधिको रुपमा । एएनए नेपालीको साझा संस्थाको रुपमा अमेरिका र क्यानडाको छाता संस्थाको रुपमा अमेरिका र क्यानडालाई समेटेर बनाइएको थियो । त्यो संस्थाको तर्फबाट खरेलजीको अनुरोधमा सगरमाथा टिभीबाट मलाई निमन्त्रणा पत्र आयो कि एएनएको सम्मेलन डिसीमा हुँदैछ तपाईं लिन आउनु होला भनेर!

एउटा सामान्य निमन्त्रणा थियो त्यो । अमेरिकी दूतावासले एएनएको नामले भन्दा पनि सगरमाथा टिभीकै कारण नेपाल प्रतिनिधिको रुपमा मलाई भिसा दिएको थियो । भिसा मिले पछि २००२ को जुलाईमा वाशिंगटन डिसीमा भएको एएनए सम्मेलनमा म पहिलोपल्ट भाग लिन आएको थिएँ ।

त्यति बेला कृष्ण निरौला दाई एएनएको अध्यक्ष हुनुहुन्थ्यो । सम्मेलनमा विविध कार्यक्रमहरु भए । धेरै किसिमका पुरस्कारहरु पनि वितरण भए । त्यस ताका नेपालमा राजा ज्ञानेन्द्रको शासन शुरु भएको थियो । सो सम्मेलनमा पूर्व प्रधानमन्त्री अनि विभिन्न नेताहरु र स्वयं राजाको समेत सन्देश मैले एएनएको लागि नेपालबाट लिएर आएको थिएँ ।

सम्मेलनलाई नेपाली नेताहरुले दिएका शुभकामना सन्देशहरु त्यहाँका आयोजकहरुले पढेर पनि सुनाउनुभयो । त्यस ताका इमेलबाट आधिकारिक डकुमेण्ट पठाउने चलन थिएन । त्यसले गर्दा पनि म आइरहेको सन्दर्भमा एएनएको अनुरोध अनुसार ती शुभकामना पत्रहरु हातमै लिएर आएको थिएँ ।

त्यस सम्मेलनमा सगरमाथा टिभीले एएनए सम्मेलनको आधिकारिक मिडियाको भूमिका खेलेको रहेछ । मैले अतिथि सहभागी पत्रकारको रुपमा त्यो एएनए सम्मेलनमा सहभागिता जनाएको थिएँ । त्यो सम्मेलन हेरे पछि मैले अनुमान लगाएको थिएँ (अहिलेको एनआरएन जस्तो अमेरिकामा मात्र नभएर संसारभरि कै नेपाली डायस्पोरालाई

गुणराज लुइतेल,
भर्जिनिया

एएनएले नेतृत्व गर्छ होला । त्यतिबेला एएनए सम्मेलनमा मान्छेहरुको जमघट हेर्दा, सम्मेलनको बाहिरतिर राखिएका विभिन्न मेलाहरु, नेपालीहरुका सानासाना व्यापार बिक्री र स्टल बुथहरु हेर्दा मलाई एउटा ठूलो हौसला र आशा पनि पलाएको थियो कि यो संस्थाको माध्यमबाट डायस्पोरा विकास हुनेछ भन्ने । त्यो पछिपछि पनि एएनएका विभिन्न सम्मेलनहरुमा मैले छुट्टि मिलाएर भाग लिने गर्थेँ । र विशेषतः मिडिया र साहित्य फोरमहरुमा अभिरुचि पूर्वक भाग लिन्थे ।

पछि २०११ साल जुलाई ४ मा वाशिंगटन डिसी क्षेत्रमै एएनएको अर्को सम्मेलन भयो । त्यस सम्मेलनमा मैले मिडिया संयोजकको रुपमा काम गर्ने मौका पाएँ । त्यतिबेलाको सम्मेलनलाई हामीले सकेसम्म चन्दाहरु उठाएर, विभिन्न आकर्षक फोरमहरु चलाएर, स्पोर्ट्स र ट्यालेण्ट शो हरु गरेर, ब्यवस्थित रुपमा रजिष्ट्रेसन गरेर निकै ब्यवस्थित रुपमा सम्पन्न गरेका थियौँ । त्यसको आयोजनामा जति खर्च भए तापनि यो खर्च कटाएर पनि त्यसमाथि हामीले २० हजार बराबरको फाइदा निकालेर एएनएलाई घाटा मुक्त बनाएका थियौँ ।

यो कुरा पनि यहाँ सगौरव संस्मरण गर्न मन लाग्यो मलाई ।

एएनएको जीवनमा यसरी धेरै नै उतार चढाउ आए र गए । एएनएले आज जुन उचाइ लिनुपर्ने थियो त्यो लिन सकेन होला । तर पनि पुराना संस्था मध्येको यो नै सवैभन्दा ठूलो संस्था हो । अझै नि दिला भएको केही पनि छैन । एएनएले अझै धेरै विकास र उन्नति गर्नु पर्ने छ । यो संस्थाको अझै धेरै प्रगति होस्, अहिलेको नेतृत्वमा हालै आउनुभएका अध्यक्ष श्री खगेन्द्र अधिकारीज्यू लगायत सम्पूर्ण साथीहरुलाई हार्दिक शुभकामना पनि दिन चाहन्छु । नेपाली पत्रकारहरुको अन्तरराष्ट्रिय संजाल ईन्जाको तर्फबाट एवं विभिन्न सञ्चार माध्यम र सञ्चारकर्मी साथीहरुको तर्फबाट पनि म एएनएलाई हार्दिक शुभकामना दिन चाहन्छु र सहकार्य गर्न हामी तयार छौँ भन्ने सन्देश पनि दिन चाहन्छु ।

—लेखक नेपाली पत्रकारहरुको अन्तरराष्ट्रिय संजाल ईन्जाको अध्यक्ष हुनुहुन्छ ।)

Tulasi R. Joshi, Ph.D.

An Educator, Social Worker and Philanthropist

Honoring of Dr Tulasi R. Joshi by the Chief Minister of the Far West Province of Nepal Trilochan Bhatta (3rd from left) with the presentation of a plaque of felicitations and wrapping a shawl around him on behalf of National Tulasiram Secondary School (Dr. Tulasi R. Joshi 2nd from left) on the occasion of the welcome ceremony arranged by the School for Dr. Joshi (February 21, 2019) who donated 7 million rupees (about US \$70,000) to the School and his name Tulasiram was added to the School's name calling it National Tulasiram Secondary School. First from left is Mrs. Marilyn Joshi

Dr. Tulasi R. Joshi, in spite of being born and raised in Bajhang, one of the most remote and poorest districts of Nepal where he and his class mates had to copy chapters of high school textbooks, read under the pine kindling light at night, teach lower class students during day because of lack of teachers, collect grains with school friends during the harvest time so as to buy school supplies by selling them, write on discarded used Nepali papers, and study Nepali and geography for the SLC exam mostly at night and in the morning under the dedicated 10th grade educated Indian teacher Ram Datta Awasthi, was able to pursue his education. Without the dedication of this teacher and help of Bajhngi king Ram J.B. Singh and his son Om J.B. Singh, the SLC (Board certified 10th grade) education of Joshi and others in Bajhang would not have been possible at that time over 60 years ago. He had to travel 15 days to reach Kathmandu for taking the high school board exam (11 days on foot, 1 day by bus and 3 days by train in India). Now it takes only 2 days to travel from Bajhang to Kathmandu. In spite of these hardships, he excelled in education and received a gold medal from the King of Nepal in 1963. While he was doing his undergraduate and graduate studies in Kathmandu, he taught geography to support himself in Kathmandu. Later, his dedication and commitment for education earned him Masters and Ph.D. degrees from prestigious American universities.

He distinguished himself not only in education, but also in social services and charitable works mostly for the benefits of Nepal. As a result he received many recognitions and honors in Nepal and America that included a gold medal from the king of Nepal, recognitions by three governors of West Virginia, the prestigious Cyrus R Vance award of West Virginia Department of Education, USA, several recognitions and honors from Association of Nepalis in the Americas (ANA), outstanding service award from Fairmont State University and the long standing service recognition honor by the Association of American Geographers (the largest international professional organization of geogra-

phers) for long dedicated service for the profession, perhaps only Nepali in America to receive such a recognition from a professional organization. Dr. Joshi was presented the U.S. President's Volunteer Service Award last year, August 31, 2018 at the Nepali Convention 2018 in Chicago.

Dr. Joshi's contribution for the benefit of Nepali students is particularly noteworthy. He established scholarship programs (ANA Bajhang Scholarship, ANA-Tulasi and Marilyn Joshi Scholarship at Fairmont State University and International Scholarship at Fairmont State University) that benefited about 20 students from Bajhang for their higher education in Nepal, and over 40 Nepali students for their undergraduate education at Fairmont State University, West Virginia, USA. Total benefits from these scholarship programs at Fairmont State University could be over US \$1,000,000.

In the beginning of this year he travelled to Nepal with his family members (wife, daughter and grandson), and made charitable donations for educational, religious and social organizations from his personal funds. He established scholarship programs at 3 schools donating over 1200,000 rupees each, made substantial donations to 9 educational, social and religious organizations in the amount of ranging from 41,000 rupees to 7,000,000 rupees. As a result, he and his family members were felicitated by these organizations

in Bajhang and Dhangadhi with warm welcome ceremonies, and National Secondary School that received the donation of 7 million rupees added Dr. Joshi's name to its name calling it National Tulasiram Secondary School (Shree Rastriya Tulasiram Madhyavik Vidhyalaya). Because of his giving nature, PaschimToday, the prominent newspaper of Dhangadhi has called him hero of giving (Dan Bir).

His motto with exemplary works is: "Make as much money as you can, save as much money as you can and give for charities as much money as you can."

Dr. Joshi was inspired with cooperation by his wife Marilyn Joshi in a number of ways to pursue these works especially for the education of Nepali students.

ANA is very proud of Dr. Joshi as his efforts are exemplary to accomplish the mission of ANA especially in empowering Nepali students through education. Dr. Joshi is a life member and Advisor of ANA. He also was a former Treasurer and Communication Director of ANA.

Wishing everyone is blessed with good health, happiness and prosperity on the occasion of **HAPPY Dashain Tihar, Nepal Sambat & Chhath 2077**

Bijay Shrestha, VP, ANA

Happy Dashain, Tihar, Nepal Sambat

2077

Mukunda Dhungana
Sr. VP, ANA

मौलाओस जिन्दगी मखमली सरि,
मुस्कुराओस खुशी सयपत्री सरि,
चम्कियोस नाम निधारटिका सरि,
अखण्ड रहोस उदेश्य पुजाको दियो सरि,

यहि छ विजय दशमीको शुभकामना ।

Dr. Tulsi Dharel, VP, ANA, Canada Region

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

Veda Joshi
ANA Trustee

बडा दशैंको शुभकामना

विजयरज भट्टराई
General Secretary, ANA

मेरो गाँउको सम्झनामा हराएकी ठुली

मेरो गाँउको सम्झनामा हराएकी ठुली
 मलाई गाँउको खबर सोध्छे।
 गाँउमा बालाई कस्तो छ?
 आमा आरामै हो?
 अनि चौतारीको पिपल ?
 पंधेरामा पानी?
 हामीले पढेको स्कुल?
 बाटाका छेऊमा गाडेका बिजुलीका पोल?
 म स्तब्ध हुन्छु।
 के जवाफ दिऊं,
 सत्य सधैँ सत्य हुन्छ।
 किन नभन्नु र ठुलीलाई
 भनिदिए।

अस्तीको भुईँचालोले तिम्रो बाको
 दुवै खुट्टा र कम्मर भाचियो,
 आमालाई दम र क्यान्सरले गलायो।
 ठुलीआमालाई कोरोना लागेछ।
 पिसिर रिपोर्ट आउदासम्म ,
 ठुलीआमा बितिछन्।
 घर भत्किएर गोठमा बास
 न राहत पुगो तिम्रा घर न दवाई
 तिम्रा बाको राहत कालेले खाईदेछ
 आमाको औषधी अन्तैँ बिक्री भएछ।
 पंधेरामा पानी सुकेको बर्ष भईसको
 बिजुलीका पोल छन्,
 बिना ऊज्यालो मिटरको पैसो तिर्याँ छ।
 के छ र भन्नु ठुली
 खाना पकाउने केही नभएर
 चौतारीको वर पिपल त सकियो ,

विनय गौतम

टोरोन्टो, क्यानडा

स्कुल छ मास्टर आउदैन्
 महिनौदेखि स्कुल बन्द छ।
 गाऊसम्म आउने भनेको बस
 ग्यारेजमा बनेकैँ छैन रे।
 अरु के सुनाऊ ठुली
 म आफैँ बेखबर भईसके,
 जे भो राम्रै भो ठुली
 तिम्री त ठुलो देशमा छौँ।
 तेहा त
 वत्ति,पानी,अस्पताल
 स्कुल बाटो
 औषधी,खाना
 केही अभाव त छैन नी?
 ठुली अलमल पर्छे।
 हो सबै छन्
 भौतिक जिवन स्वर्ग जस्तैँ छ,

तर म,
 मान्छेहरुको भिडमा एकलो छु
 ठुला ठुला शहरहरुमा
 मेरो घर हराएको छ।
 ग्यास र पानी,
 बिजुली वत्ति
 र बाटो
 कसैलाई अभाव र सागुरो छैन,
 मसंग सबैथोक छ
 र पनि रिक्तो छु।
 एकलो छु।
 यो भन्दा त मलाई
 मेरो गाऊको अन्ध्यरो रात,
 सुकेका जरुवा,
 नासिएका चौतारी,
 मास्टरविनाका स्कुल,
 उपयोग नगरी तिरेका विल
 र कसैले कसैलाई
 नसुन्ने राजनैतिक चलन नै
 मन पर्छ।
 खै, तर सबैले भन्ने गरेको सुन्छु,
 एक दिन
 मेरो गाँऊ पनि
 न्यूयार्क,सिङ्नी ,
 कोपनहेगन र ज्यूरिक बन्दैछ रे।
 नभए पनि
 मसंग मेरो इतिहास छ
 सगरमाथा,नदिनाला
 र सयौं प्रजाती पशुपंक्षी छन्
 म त ठुली एसै पनि ठुली
 ऊसै पनि ठुली
 विदेशमा हराएकी गाऊकी ठुली।

Ocean

—Dr. Durga Dahal

In a vast shape, I behold you
 flowing boundless and endlessly,
 touching and kissing the water
 with a message of purity and sover-
 eignty

Without dictation and interruption
 performing your job slowly and silently,
 being committed and determined all
 the way

I see you singing and dancing

Let me learn from you, my darling
 the more I look at you, the more I am
 excited

फूल र निर्दोष मानिसहरू

—डा. दुर्गा दाहाल

फूल र निर्दोष मानिसहरू एउटै हुन
 बिना कसुर बली हुन्छन,
 कसैका खुशीका लागि, स्वार्थी लागि
 म अर्थ बुझ्दछु तर एकलो महसुस गर्छु

म कहिल्यै फूल टिप्दिन
 तर हेरिरहन्छु मन पर्छ,
 त्यसको सौन्दर्य हेरेर रमाउँछु
 तर त्यसको हत्या गर्दिन

फूल र निर्दोष मानिसहरूलाई जोगाउनु पर्छ
 जीवनको सही व्याख्या हुनु पर्छ ।

HAPPY DASHAIN

बडा दशैं, तिहार, नेपाल सम्बत र छैठ २०७७ को

हार्दिक मंगलमय शुभकामना !

Ramesh Gurung
Board of Director, ANA
Colorado

ए.एन.ए. र नेपाली संस्थाको शुरुवात

समय कति परिवर्तनशील छ। अमेरिकामा नै नेपालीहरूको आउनेक्रम मात्र हैन संस्थागत विकासक्रम हेर्ने, सुन्ने हो भने दन्त्यकथा जस्तो लाग्छ। तर आज हामी त्यही यथार्थता मा छौं।

सन १९७० को दशक देखि नेपालीहरूको अमेरिका यात्रा क्रमशः बढ्न थाल्यो। नेपालीहरूको बृद्धि संगै उत्तरी अमेरिकामा रहेका नेपालीहरूको निमित्त एउटा संस्थाको महसुस गरियो। अनि अमेरिका र क्यानाडा दुवै मुलुकका नेपालीहरूलाई प्रतिनिधित्व गर्ने संस्था निर्माण भयो सन् १९८३ मा। यस संस्थाको नाम Association of Nepalis in the Americas (ANA) राखियो।

ANA ले अमेरिकी राष्ट्रिय स्वतन्त्रता दिवसको दिनलाई ANA महोत्सवको रूपमा स्थापना गर्यो र सिङ्गो उत्तरी अमेरिकामा रहेका नेपालीहरूको परिवार सहित विदा मनाउने रमाइलो गर्ने (Vacation Festival) दिनका का रूपमा एएनए सम्मेलन बिकास भयो। यसले अमेरिका भरी रहेका नेपालीहरूलाई एउटा सिङ्गो प्लेटफर्मको रूपमा बिकास गर्यो।

समय क्रममा एएनए का यिनै सम्मेलनहरूमा आयोजना गरिने धेरै फोरमहरू पछि आफैमा नयाँ संस्थाका रूपमा विकास भए। अहिले झण्डै ५००-६०० को हाराहारीमा संस्थाहरू अमेरिकामा सामाजिक गतिविधिमा सक्रिय छन्। यो सक्रियता संगै सामाजिक बैमनैश्यता पनि बढेको सहज महसुस गर्न सकिन्छ।

ए.एन.ए. को स्थापना र इतिहास

एएनए स्थापना भएको सन् १९८३ मा हो। त्यतिखेर ५/७ जना डाक्टर, इन्जिनियर जस्ता प्रोफेशनलहरूको सकृयतामा यसको स्थापना भएको हो। त्यसबेला अहिलेजस्तो धेरै नेपालीहरू थिएनन्। अमेरिकाभरि मुस्किलले ५/६ सय नेपालीहरू थिए। त्यस्तो अवस्थामा नेपाली डाक्टर, प्रोफेसर, इन्जिनियर, पाइलटहरूले नेपाली सामाजिक संस्थाको आवश्यकता महसुस गरेर, आफ्ना बालबालिकाहरूलाई नेपाली संस्कार, भाषा पनि सिकाउनु जरुरी ठानेर यसको स्थापना गरिएको हो।

स्थापना गर्नुअघि धेरै चरणमा बैठकहरू पनि भए। ग्यारेज, घर र पार्टीबाट सुरु गरिएको यो संस्थाको सम्मेलन स्कूल, क्याम्पसहरूमा हुन थाल्यो। विस्तारै स्कूल, कलेज र विश्वविद्यालयका हलहरूले पनि थाम्न नसकेर एएनए कार्यक्रम गर्न होटलतिर लाग्यो। कलेजहरूमा कार्यक्रम हुँदा सुरुमा बालबालिका, महिलाका बारेमा छलफल हुन्थ्यो। होटलहरूमा कार्यक्रम हुन थालेपछि फोरमहरू बढ्न थाल्यो। बोस्टन सम्मेलनदेखि दायरा फराकिलो हुनथाल्यो। त्यहाँ

विजयराज भट्टराई

एएनए महासचिव

नेपाल फोरम चलाइयो ।

विस्तारै सम्मेलनको क्रममा नेपालबाट पनि मानिसहरू आउने, यहाँपनि नेपालहरूको संख्या बढ्न थाल्यो। एउटा सम्मेलनमा त ६ हजार नेपालीहरू सहभागी भएका थिए। एएनए ठूलो हुँदै गयो। बीचमा केही समस्या पनि आए। आफुले चाहेको अध्यक्ष निर्वाचित हुन सकेनन् भनेर निवर्तमान अध्यक्षले गैरसदस्यलाई संस्था जिम्मा दिँदा संस्थाले आफ्नो धरातल धेरै नै गुमायो।

त्यस पछि गैर सदस्यले नै चारवर्ष सम्म ए एन ए चलाए र यो अवधिमा संस्था प्रति सर्वसाधारणको आस्था गुम्यो। त्यसपछि अदालतमा मुद्दा पर्यो। अदालतको निर्णय आउन लामो समय लागे पनि अन्तत अदालतले दिएको आदेशमा निर्वाचन गराएर सन् २०१५ बाट रोजर अधिकारीको नेतृत्वमा कार्यसमिति बन्यो।

त्यस कमिटिले भत्किएको एएनए को आस्था सम्हाल्न र पुरानै अवस्थामा फर्काउन विधानमा संशोधनदेखि लिएर बोर्ड अफ ट्रस्टीको अवधारणा ल्यायो। पहिले सदस्यको आधारमा संस्था चलाउने अवधारणा थियो भने अहिले सामुहिक सहभागिताका आधारमा अघि बढाउने निष्कर्षमा पुगेर अघि बढेको एएनए मा धेरै नेपाली संघ संस्थाका साथीहरू कार्यकारिणी समितिमा हुनुहुन्छ।

एएनए भनेको नेपालीको ब्राण्डनेम हो। यसलाई उपयोग गर्न सकियो भने सबै नेपालीको हितमा यसलाई लगाउन सकिन्छ भन्ने धेरै नेपालीको चाहना छ र सोही अनुसार कार्यरत छ कार्यकारिणी समिति।

ए.एन.ए. को आवश्यकता र महत्व

जुनबेला नेपालीहरू श्रोत, साधन, जानकारी र समन्वय सवै कुराको अभावमा छटपटिएका थिए त्यसवेला को साथी हो एएनए। फुटकर कार्यक्रम बाहेक, जुलाई ४ को सप्ताहान्त मा गरिने बार्षिक मूल कार्यक्रममा भागलिन ६ महीना पैले देखि टिकट बुक गरेर बस्ने गरेको पूर्वज अगुवाहरु बताउनु हुन्छ।

त्यतिखेर देखि अहिले सम्म यसको मुख्य उद्देश्य भनेकै ४ वटा छन्। तर बदलिदो समय अनुसार यसको कार्यान्वयनमा भने परिमार्जन हुदै आएको छ।

पहिलो - पूर्णत कला, साहित्य र सांस्कृतिक को जगेर्ना गर्नु हो। अमेरिका मा रहेका नेपाली बालबच्चाहरू हाम्रो कला, साहित्य र सांस्कृतिको पुस्तान्तरण गर्नु। आफ्नो सांस्कृतिक पक्षका बारेमा हाम्रा नयाँ पुस्तालाई जानकारी गराउनु। यसका निमित्त स्थानीय संघ संस्था संग समन्वय गरि साहित्यिक, सांस्कृतिक कार्यक्रम संचालन गर्दै आइरहेको छ।

दोश्रो - पूर्णत शिक्षा र सूचना संबन्धि कार्यक्रम हो। यसका निमित्त एएनए ले बेला-बेलामा बिभिन्न फोरमको मार्फतबाट नेपाललाई सहयोग गर्न सकिने अथवा अमेरिकामा रहेका नेपालीहरूलाई उपयोगी हुने दुवै खालका फोरम गर्दै आइरहेको छ। हरेक वर्ष गरिने नेपाल फोरम तथा हालै क्यानाडा मा भएको नेपालको उच्च शिक्षामा डायस्पोराका नेपालीहरूको भूमिका भन्ने अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन जस्ता कार्यक्रमको आयोजना गरिदै आएको छ।

तेश्रो - खेलकुद तथा मनोरंजन का माध्यम बाट उत्तरी अमेरिका भरी रहेका नेपालीहरू बीच भातृत्वको बिकास गर्नु र सके सम्म धेरै नेपालीहरू एउटै छाना मुनि भेला भइ आत्मीयता को बिकास गर्नु। अमेरिका भरिका नेपाली खेलाडीहरूलाई समेटेर बिभिन्न खेलकुद को आयोजना गर्दै आएको छ।

चौथो - नेपालमा परेका हरेक दैवी तथा अन्य सहयोग गर्न सकिने क्षेत्रमा सहयोग जुटाउनु र सहयोग गर्नु। भूकम्प जादा, बाढी आउदा र नेपालको दुर्गम जिल्ला बझाङ्गमा बझाङ्ग फाउण्डेसन मार्फत एएनए ले धेरै सहयोग गरेको छ।

तर, यहाँ एउटा कुरा के स्पष्ट हुन जरुरी छ भने एएनए पुरै नर्थ अमेरिका 'सेन्ट्रीक' संस्था हो। यसले अमेरिकामा रहेका नेपालीहरूलाई समेटेर, उहाँहरूलाई कसरी स्थापित गराउने भन्नेमा बढ्ता फोकस गर्छ। एएनए विधान अनुसार नेपालमा हामी सामाजिक कामहरु गर्छौं, सहयोग गर्छौं। तर हामी सिधै गर्दैनौं। बिभिन्न पार्टनर संस्थाहरु मार्फत नेपालमा सामाजिक कामहरु गर्छौं ।

अमेरिका मा नेपालीहरूको बसोबासको इतिहास हेर्दा, बुझ्दा नेपालीहरूको उपस्थिती २० वर्षा अघि सम्म 'इस्ट कोष्ट' मा ज्यादा

थियो। किनकी अधिकांशको पहिलो 'ल्याण्ड' नै अमेरिकाको पूर्वतर्फ हुन्थ्यो। त्यतिखेर 'एअर इण्डिया' बाट बढी नेपालीहरू आउँथे। सुरुमा डाक्टर, इन्जिनियर, प्रोफेसरहरु आए।

शुरु शुरुमा भिसा को त के कुरा नेपालकै परराष्ट्र मन्त्रालयबाट पासपोर्ट बनाउने गार्हो थियो भन्ने कुरा धेरै अग्रजहरुले सुनाएको आफ्नो भनाई किम्बदन्ती जस्तो लाग्छ। झन्डै ४० वर्ष अघि आएका एएन का पूर्व अध्यक्ष रोजर अधिकारीले सुनाउनु भएको एउटा रोचक प्रसंग उल्लेख गर्न चाहन्छु - 'त्यतिखेर एकजना नेपालीलाई अमेरिकन एम्बेसीले भिसा दियो तर परराष्ट्र मन्त्रालयले पासपोर्टने दिएन। अनि एम्बेसीले परराष्ट्र मन्त्रालयलाई पत्र लेखेर 'यो मान्छेलाई तुरुन्त पासपोर्ट बनाइदिनु सम्म भन्नुपरेको थियो। पासपोर्ट सहज रुपमा नपाउने हुनाले नेपालीहरू आउने क्रम असाध्यै थोरै थियो।'

सन् १९८५/८६ देखि जब पासपोर्टमा उदार नीति नेपाल सरकारले लियो त्यसपछि नेपालीको संख्या बढ्दै गयो। पछि अमेरिकी सरकारले लिएको 'डाइभर्सिटी भिसा' (डिभी), त्यसपछि असाइलमले नेपालीको संख्या हवातै बढायो। अहिले वर्षेनी, हरेक सेमेष्टरमा हजारौं नेपालीहरू आइरहेका छन् । सुरुसुरुमा नेपालीहरू कसरी स्थापित हुने? कसरी बालबच्चाहरू राम्रो शिक्षादीक्षा दिने भन्नेमा नेपाली केन्द्रित थिए । तर अहिले नेपालीको संख्या बढ्दै गएर 'मिनी नेपाल' को अवस्था देखिएको छ ।

नेपालका राजनीतिक दलका भातृसंस्थादेखि लिएर हरेक जात, सम्प्रदायका अलगगै संस्थाहरु खुल्ने क्रम बढेको छ। नेपालमा जस्तो रुपमा आर्थिक भिन्नता पाउनुहुन्छ नि अमेरिकाका नेपालीहरूबीच पनि त्यतिनै देख्न सकिन्छ। यसको मतलब नेपालमा जस्तो हिसाबको राजनीतिक, जातीय मतभेद छ यहाँपनि त्यस्तै देखिन थालेको छ। यसै प्रसंग मा एएनए का प्रथम अध्यक्ष डा हरि शर्मा आफ्नो अनुभव सुनाउनुहुन्छ - हामी आउँदाको स्थिती र अहिलेको अवस्थामा निकै भिन्नता छ। त्यतिखेर जात पनि सोधिँदैनथ्यो। जिल्ला पनि सोधिँदैनथ्यो, 'नेपाली' हुँ भनेपछि पुग्थ्यो। अहिले सबैको आ-आफ्नो सोसाइटी छन्। त्यतिखेर वासिडटनस्थित नेपाली दूतावासले कार्यक्रम गर्दा 'सबै नेपालीलाई निमन्त्रणा छ' भनिन्थ्यो। अहिले त्यो साध्य छैन। एक सय २५ नेपाली त थिए त्यतिखेर डिसी, बाल्टिमोर, न्यूयोर्कमा ।

नेपालीको संख्या बढेको छ । त्यस अनुसार शीपलाई ट्रान्सफर गर्न सकेका छैनन्। नेपालका आफ्नो क्षेत्रमा स्थापित भएका नेपालीहरूलाई यहाँ स्थापित गराउनु नेपाली समुदायको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी हो । नेपाली संघसंस्थाको ध्यान आजभौली 'कल्चरल प्रोग्राम' मा बढ्ता केन्द्रित छ। कल्चरल प्रोग्राम नराम्रो त होइन। तर यसले मात्र पुगेन। हामीले यो भन्दा बढ्ता गर्न जरुरी छ। हाम्रो दायित्व भनेको नेपालबाट यता बसाइ सरेकालाई स्थापित गराउनु पनि हो।

सहिष्णुको चिन्तन

—ललिता

म झ्यालको छेउमा उभिएर पारिपट्टि देखिने सुन्दर दृश्यहरूको अवलोकन गरिरहेथे। हाम्रो तिर घामले बिस्तारै पाइला चालिरहेथ्यो। तर पारि बालासनतिर भने घाम ओझलमा नै थियो। गुलाबको रङ्गले रङ्गिएको पूर्व दिशाबाट आउने उजेलीले एक क्षण मेरो आँखा तिरीमिरी पारिदियो। मैले आँखा अर्कोतिर फर्काएँ। “अरे ती को हुन् ? कहिले न देखेको !” अचानक देखेको दृश्यले म अन्यायलमा परें। केही क्षण आँखाले परेली बन्द गर्न बिसिए झैं एकहोरो लागेर हेरिरहे।

“त्यो कोठी त सुबेदार बडाको..... धेरै दिनदेखि बन्द थियो, आज अचानक.....!”

“को हुन् तिनी?” मनमा प्रश्न जाग्यो।

भर्खर नुहाएर घाम तापन बसेकी थिइन्। सुके पोखरीको घाम एकैछिनको केहीबेरमै हुस्से आएर छेलिहाल्ने। हातमा एउटा पुस्तक थियो उनको, सुन्दर बगैचामा चाँपको रूखमुनि अडैसिएर पुस्तक पढ्दै थिइन् उनी। उनको सौन्दर्यको बखान के गरूँ म ! साक्षात इन्द्रलोकबाट आएका परि झैं देखिन्थी, लामो कालो घन केशराशि मानौं कालो बादल, गोरो रङ मानौं घामले टल्केको हिम शिखर, छुँदा नि मैलो लाग्ला झैं। ठूला ठूला गाजलु आँखा। पढ्दै गरेको पुस्तकमा के भेटाइन् कोनि उनी मुसुकक हाँसिन। अहो ! गालामा खोपिल्टा पर्दा.....! मिलेका दाँत। साँच्चै नै अति सुन्दर। म नारी भएर त उनलाई देखि मक्ख परि हेरिरहेँ भने, पुरुष हुँदो हो त झन्.....!!

मलाई प्रेस जान हतार थियो। यसो घडी हेरे समय निकै भइसकेछ। आज कलकताबाट मन्त्री आउने रे, समाचार पत्रिकाको निम्ति अन्तरवार्ता लिनु छ। हस्याडपस्याड हुँदै जोरपोखरीतिर लागे। माथि जोरपोखरीमा जाडो झन बेसी गरम कोट बोक्नै पर्ने। हिँड्दै थिए एउटा गाडी मेरो छेउमा आएर टक्क अडियो। औं...आऊ भन्दै गाडीको दैलो खोल्थ्यो। दिपक रहेछ। हामी सँगै काम गर्छौं। म हतार हतार गाडीमा चढें। आज एउटा सरप्राईज छ, भन त के? उसले भन्यो। म ठिम्याउन सकिन, उसलाई नै सोधे, के हो छिटो भनन?

“आज हामी सबै सहकर्मीहरू नाटक हेर्न जाने, जनता भवनमा मञ्चन भइरहेछ। नाटकको नाम स्वतन्त्रता सेनानी” उसले भन्यो। “कालेबुडबाट नाटक मंडली आएको छ, मैले सबैको टिकट किनेको छु” दिपकले फेरि थप्यो।

काम सकेर हामी सबै नाटक हेर्न जनता भवन तर्फ लाग्यौं। गर्फिँदै, हाँस्रै हलभित्र पसेर आआफ्नो सिटमा बस्यौं। पर्दा पछिबाट पात्र परिचयको सिलसिला प्रारम्भ भयो। “मुख्य भूमिकामा हुनुहुन्छ सहिष्णुका भक्त बहादुर थापा” म झसड भए। अहो ! उनी त कारगिल युद्धमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गरी परमवीरचक्रले सम्मानित हुने क्याप्टन भक्त बहादुर थापा की श्रीमति हुन्। म अचम्भित भए। तर मनमनै सेल्युट पनि गरे। हो मैले त उनको

आलेख प्रकाशित गरेकी थिए। उनले आफ्नो जीवन बलिदान दिएर आफ्नो युनिटको रक्षा गरेका थिए।

पर्दा उघारियो, नाटक शुरू भयो.....!

नायक र नायिकाको प्रणय लीलाको दृश्यसँगै नाटक प्रारम्भ भयो। नायिकाको सौन्दर्य देखेर म मन्त्रमुग्ध भई हेरिरहेकी थिए। बिहान देखेकी युवती भन्दा बढ्ता सुन्दरी थिइन् नाटक की नायिका। कोकिल कठमा नायिका नायकसित मिठा मिठा प्रेमालाप गरिरहेकी थिइन्। म मग्न भएर हेरिरहे, नाटक अघि बढिरहयो।

नायक लाहुरे, अचानक कारगिल युद्ध शुरू भएको हुँदा उ पल्टन फर्किन पायो। वातावरण दुःखमय हुनु पर्ने, रूवाबासी हुनुपर्ने तर नायकानायिका दुवै देशभक्तिले ओतप्रोत देखिन्थे। विदायीको क्षणमा नायिकाले गहभरि आँशु बोकेर ओठमा हाँसो लिई आरती घुमाई विजयी हुने प्रार्थनासँगै नायकलाई विदा दिइन्।

नाटकको अन्तिम दृश्य, सिकुवामा बसी विगतका कुराहरू सोचीरहेकी थिइन् सहिष्णु। आमाको अनुहारको सम्झना छैन उसलाई, आमा उ सानै छदाँ बितेकी। बुबालाई दार्जिलिङको चालिसदिने आन्दोलनमा आफ्नै घरभित्र कसले हो कोनि गोली ठोकी मारिदिएको थियो। यी विभत्स दृश्य उसको आँखाअघि दौडिरहेको थियो। पीडाले उसको मुटु छटपटिन थाल्यो।

कति छन् यस्ता कथाव्यथाहरू, वर्णन गर्ने नसकिने यथार्थहरू। बाहिरबाट शान्त देखिने दार्जिलिङ भित्र भित्रै दनदन बलिरहेछ। प्रशासनले झूठो खरानीले छोपेको आलो भुङ्गो मात्र हो। बेला बेला हावा लागे यो दनदन्ती दनकिन थाल्छ। फेरी ताण्डव शुरू हुनेछ यहाँ !!

हे प्रभु ! “बुद्धि दिनुहोस् प्रशासनलाई, मेरो बुबाको झैं मृत्यु कसैको नहोस्। हाम्रो निधारमा लागेको बिदेशीको ठप्पा चाढे मेटियोस्।” यस्तै के के सोच्यै बसिरहेकी थिइन् सहिष्णु.....।

पाश्वर्या दुरदर्शनमा समाचार आएको सुनिन्छ.....। क्याप्टन भक्तबहादुर थापा ने देश की खातिर कुरबान हो गए है। वह मात्र 32 साल के थे। भारत के एक जाँबाज सिपाही को देश सलाम करता है। उन्होंने अपनी जान देकर अपने जत्थे के 35 सिपाहीयों की जान बचाई है। सहिष्णुले आफ्नो सहनशक्ति हराइसकेकी थिइन्। उनी त्यहाँ स्थिर भएर बसी रही। उनको आँखामा न आँशु थियो, न विषादका रेखाहरू.....

पर्दा खस्छ। पत्रकारको मन सदा समाचारको खोजीमा हुन्छ। मन अशान्त बन्छ। बिहानै देखेकी ती युवती, अहिले की सहिष्णु र उसका मनमन्थन जो पछाडिबाट बजिरहेको थियो त्यसले सोचन र मनन गर्न बाध्य बने।

हो ! सय प्रतिशत सत्य छ... “सहिष्णुको चिन्तन”

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

कथा

लक्ष्मी उपाध्याय

उनी एक नाम चलेको निजी विद्यालयमा अध्यापन गर्थिन्। सरल र मिजासिलो स्वभाव भएकी उनी विषयवस्तुभित्र डुबेर पढाउने बा नीले विद्यार्थीहरूकी मात्र होइन सबैकी प्रिय शिक्षिका थिइन् । उनकै कमाइले घर खर्च चल्थ्यो । उनी मुटु रोगी पति, वृद्ध सासुर र स्कुले जीवन भर्खरै सकाएका दुइछोरीकी सहारा थिइन्। उनी एनदिन क्यान्टिनमा खाजा खाँदै थिइन्। अरु शिक्षक शिक्षिकाहरु सानो स्वरमा खासखुस कुरा गरिरहेका थिए । अन्त्यमा उनले थाहा पाइन् कि स्कुल अरु कुनै व्यक्तिबाट किनिएको थियो । विस्तारै नयाँ कार्यसमिति गठन भयो । विस्तारै विस्तारै पुराना शिक्षकहरु छाँटिदै गए । विद्यार्थी शुल्क बढाइयो । शिक्षकहरुका लागि निशुल्क पाइने खानामा थोरै शुल्क लगाइयो । यस्ता सबै गतिविधि नियाली रहेकी उनी मनमा केही नराम्रो अनुभूति गर्दै थिइन्। उनलाई पनि एकदिन अफिसमा बोलाइयो । एउटा खाम बोकेर उनी अध्यारो अनुहार लिएर घर फर्किन् ।

टेबलमा खाम राखिन्, ब्याग राखिन् र सोफामा बस्दै गर्दा उनी डडरङ्ग लडिन् । छोरीहरु हतारिँदै आए । हस्पिटल लाँदा लौँदै उनको मृत्यु भयो । अन्त्यष्टि, काजकिरिया सबै सकियो । आमाको यादमा टोलाइरहेकी जेठी छोरीले बैठक कोठामा रहेको टेबलमाथि आमाले बोक्ने ब्याग र खाम देखी । ब्यागलाई काखमा लिई र सुम्सुम्याई । खाम खोली र हेरी । अन्तिम वाक्य निकै पटक पढी । त्यसमा लेखिएको थियो- “यस स्कुलमा तपाईंको कार्यअवधि भोलिका मितिदेखि पन्ध्र दिनसम्म रहेको जानकारी गराउँदछौं । धन्यवाद ।” हातमा खाम लिएर गहिरो सोचाइमा रहेकी ऊ दिदी ! दिदी ! भनेर बोलाएको आवाजले भस्की र बहिनीतिर फर्केर हेरी । बहिनीले हातमा पत्रिका लिएकी थिई । पत्रिकाको पछाडिको पुरै पानाभरि लेखिएको थियो । हार्दिक श्रद्धाञ्जली यस स्कुलमा कार्यरत सहारा शर्माको असामयिक निधनको खबरले सम्पूर्ण स्कुल परिवार स्तब्ध बनेको छ । उहाँको आत्माले शान्ति पाओस् भनी हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं ।

स्कुल परिवार

ASSOCIATION OF NEPALIS IN THE AMERICAS
1983

Khagendra Adhikari
President, ANA

दशैंको शुभकामना
HAPPY DASHAIN

मौसम खराब छ, ठुले

—किस्मत भण्डारी

ए, ठुले !
 हिंडदा हिंडदै, तँ ,
 जाकिन सक्छस, दलदले-हिलोमा ।
 पाईलाहरु तेरा ,
 गाडिन सक्छन, गन्धा-नालीमा ।
 बेरिन सक्छ,
 घाँटी तेरो , लत्रीएका-तारहरुमा ।
 लपेटिन सक्छ,
 करेण्ट, तेरो ज्यू-ज्यानमा ।
 बोक्ने वाहन,
 खस्र सक्छ, गहिरो-खाल्डोमा ।
 ठोकिन सक्छन तेरा ,
 कदमहरु, स्ट्रीट बम्स र डीभाईडरहरुमा ।
 असार-साउनको मौसम छ !!!
 असार-साउनको मौसम छ,
 बाढी पस्र सक्छ, तँ हिंडने सडकमा ।
 डुबाउने, ताल बन्न सक्छ ,
 तँ खेल्ने चौरमा,अनि खुल्ला-मैदानमा ।
 ठुले !!!
 होश गर ठुले, बगाउला है ,
 पुखौली घर, साउने भेल,अनि पैहो ले !
 टोलमा पुग्दा, तँ,
 आफ्नै घर तेरो, नरहन सक्छ !
 ठुले ! सावधान ! सावधान ! ठुले !!!
 गाउँ, शहरमा, आजकल ,
 धरापै, धराप छ !
 आफ्नै घरमा, हराउलास तँ !
 मौसम खराब छ!!! मौसम खराब
 छ!!!

..... श्रावण २९, २०७४

मेरो देश

—उमेश तिमिल्लीना

लेख्छौ तिमि शब्द बाण हरू कति कति, प्रेम र
 श्रृङ्गारको ।
 खेल्छौ तिमि अझ कति रति रस हांस्य, रौद्र अनि
 वीरको ।
 रुन्छन आमा धर धरकन हेरी तिम्रा ति, सुस्ताइ
 रहेको मन ।
 आशै आशमा नग्न भइसकीन आमा अब त,
 जुमुंराउ ब्यूँझीकन ।
 को हुनन् र कस्का प्रतिक्रमा छौ अब पनि, अर्जुन
 बनौ सब जन् ।
 कृष्ण सारथी हुनन् कही कतै पग् मा , श्रष्टा
 साहित्यिक मन ।
 चौतर्फी तिर बाट धावा बोलीसके सबले, सैन्य
 सहित कौरव ।
 लौ चम्काउ खुंडा र खुकुरी लिङ्कन, रक्षा गरौ देश
 अव ।
 दुष्टयाई छ दुशाशन सरी दक्षिण भेक, लम्कयाई
 रहेछ हात ।
 कष्टयाई छ शकुनी सरी उत्तर तिरलाई, कुटनीति
 बाटै छेक ।
 दुर्योधन र दुशाशन बिच भईन, एकलो वरा दौप्रदी
 ।
 पाण्डव झै शिष झुकाएर नवस सखा हरू हो, लौ
 आउ कम्मर कसी ।
 घन्काऊँ अब बिद्रोहको शंखनाद गरी, ज्वाला
 फटाउने गरी ।
 लडछौ अव सागर बनि शब्द बाण को, सामर्थ्य
 देखाउने गरी ।
 उत्तर मित्र सिखन्डि बनाइकन अब, दक्षिण संहार
 गरौ।

जदौ हजुर

—पुष्पा मिश्र

लाग्यो भन्छन नयाँ बर्ष तर, साहँ बिरानो भयो ।
 छैनन र कोहिलीहरु बनतिर, आवाज कहाँ गयो ।
 देखिन्छ चराचर जगत अचल, सारा प्रकृति हरु ॥
 छोडिदे कोरोना सास फेर्ने अब, मार्नु थकाई बरु ॥
 पुग्यौं भन्छन चन्द्रलोक बैज्ञानीक, चमत्कार
 गरी। शस्त्र अस्त्र अणु सबै बनायौं, बैध्यनाथलाई
 भुली ॥
 मौन ब्रतमा छ आज मनुज, पशु चौपाय चरी ।
 कृषि उपज पोखियो सडकमा, पानी बगाए सरी ॥
 बज्दैनन मिद्द्यूगान मादलहरु, त्यो रोधीको घरमा ।
 नाचदैनन रे डांफे मुनाल मयुर, हिमालको फेदमा ॥
 भोको पेट लिएर सिमाना पारी हिडि रहेका जन ।
 के हेर्छौं शासकहो कठोर बनी, रुदैन तिम्रो मन ॥
 संकटको समय भनी हुकुम, गर्दै छ नानाथरी ।
 कात्रोमा पनि कमिसन खोजने, छैनर मन्माहरी ॥
 आफ्नै छबी सुधारी सरकार, सकछनी सद्भाव लिन
 ।
 सामान्य स्थीतिमा मान्दैन मन, हातै पसारी लिन ।
 देश बचाए युवाहरुले बिदेशमा, गैची र बेलचा हानी ।
 सम्झेनौं सरकार पिडा बखतमा, फर्केर आउ भनी
 ॥
 आफ्नै बाहुबल्को अहंमता सधैं, साहँ घमण्डी मती ।
 त्यसकै प्रतीफलहो विश्व भरमा, आसु बगेको जती ॥
 पुष्पा मिश्र
 उपसभापति
 नेपाली जनसम्पर्क समिति साइप्रस
 00357 96852704

समय र जीवन

—दीपा राइ पुन

प्रेमको आहुति दिदै
 बिश्वास जलाउँछ
 भरोसा टुटाउँछ
 अनि स्वार्थको
 कोटी होममा
 पुरै जलाएर
 खरानीको टिकाले
 उत्सव मनाउँछ
 जीवन
 जीउनु कै अर्थहरुमा
 बेखबर छ सदियौंबाट
 बादलले अस्तित्व गुमाएर
 रूझाउँछ खडेरीलाई
 प्रकृतिलाई हरियै हु लाग्दो हो
 हिमालको त्यो उज्यालो मुहार हुन
 म्याग्मा पग्लिएर
 ज्वारभाटा जानु पर्छ
 त्यो अस्तित्वको खोज कसले गर्ला ?
 समय र जीवनसँगै
 हामी एकोहोरो हिडिरहन्छौं
 कति पटक ठक्कर खाँदै
 आइया नभनि उठेर
 कहाँबाट आयौं
 कहाँ जान्छौं
 जन्म र मृत्युको दुरीमा
 केवल नापी रहन्छौं
 मान्छे हुनुको ईर्ष्या मात्र।
 --

विश्वासघात

-- धर्मिला कार्की

न निद छ न भोकको ठेगान भो
मध्यरात मौनतामा यो के चाल हो
हजारौं ती सपनाका छालहरु छचल्किन थालेपछी
भावनामा बग्न थाले मुटु थर्थर कामेपछी ।

फाटेकाे मनलाई टालटुल पारी
जीउँदै थिए जीवन
निसाफ किन अन्यायको
धैर्यताको बाध टुट्यो एकछिन ।

दुख्र थाल्यो मुटु मेरो मन भयो जलन
ताप बढ्याे शरिरमा छुट्नु थाल्यो कम्पन
दुख्छ मुटु ,पोल्छ छाती ,काम्छ जर्जर शरीर
सुकि सक्यो मूल पनि आशुको ,

आँखा भयो नजिर ।आशाका किरणहरु हुन थाले दुर
सत्य कथन मधुर वाणी आफन्तलाई लाग्न
थाले झुरप्रिय रहेछ यहाँ पिपलपाते चरित्र
जता गेडी उतै मेरी संसार छ विचित्र।

सबै जना छन् मिठो निन्द्रामा
मेरो के हाल भो

**Wish You All a Very Happy
and Prosperous Dashain,
Deepawali, Nepal Sambat &
Chhath 2077**

**Dr. Anup Srivastav
ANA Advisor**

बिहानको मुस्कान:

—प्रमोद अमात्य

बिहानीले दिन दर्शाउँछ भन्ने कहावत छ । आजको दिन राम्रो होला जस्तो छ । बिहान बिहानै आज अस्पताल पुगेको थिएँ । नियमित वार्षिक स्वास्थ्य जाँचका लागि । रगत जाँच पनि लेखिदिएको थियो डक्टरले । सूई लगाएर रगत निकाल्ने भनेपछि मलाई जहिल्यै नै डर लाग्छ । हुन त यस्तो मैले सयौं पटक गरिसकेँ जीवनमा तैपनि मन अलि असजिलो मान्छ ।

आज पनि यस्तै भयो । अझ रगत निकाल्ने स्वास्थ्य प्राविधिक अलि फरक थिईन आज । प्रायः यस्ता प्राविधिक साउथ इस्ट एसियन वा साउथ एसियन हुन्थे । यसपालि गोरी थिई । ओठ तल स्टीलको सानो डल्ला छेडेकी । हेर्दै अलि 'रफ' । हुन त बाहिरी रूप, आवरणले मान्छे थाहा हुँदैन भन्ने मलाई थाहा नभएको त कहाँ हो र ? तर मन अलि असजिलो मान्यो । बिहानै पनि तिनी अलि थकित देखिन्थिई । अनुहारमा कुनै भाव थिएन । शायद दिनको शुरुवात ठीक थिएन तिनलाई । बिना कुनै अभिवादन र मुस्कान तिनले काम थालिन । सूई लाउँदा च्वास्स दुख्छ पनि भनिन् । म सदा झैँ अर्कै ठाउँमा हेर्न थालें । च्वास्स चुस्स केही भएन । सूई निकाली सकेपछि बल्ल चाल पाएँ ।

वाह कस्तो राम्रो काम ! "कस्तो राम्रो काम ! सरल ! सहज ! मैले त पतै पाईन । तपाईँको कामबाट म खुशी भएँ ! धेरै धेरै धन्यवाद !!" मैले मनको कुरा राखें । अब भने तिनको मुहार उज्यालो भयो । खुशीको मुस्कान दगुर्न थाल्यो । "धन्यवाद, तपाईँको दिन शुभ रहोस् " तिनले भनिन् । म पनि संतोषको मुस्कान लिई फर्किएँ । म धेरै खुशी थिएँ किनकि मेरो एक वचनले कसैको मुहारमा खुशी छाएको थियो । अस्तु ॥

**Wish You All a Very Happy and
Prosperous Dashain, Deepawali,
Nepal Sambat & Chhath 2077**

**Shailendra Khatri
ANA Joint Secretary**

नदी जिन्दगी अथकित गन्तब्यहिन्ता

—हरि फुयाल

चाहिएन त्य स्थावर मृत्यु
 आलिशान चमेनागृहको
 कांटा चम्चा होईन जिवन,
 न की रंगीन रिकापीहरु नै।
 “थियो”, इतिहास भैसक्यो
 “हुनेछ” आकै छैन
 “छ” समेत भेट्टाउन नसकेको बेला
 के परिकल्पनाका कुरा गर्छौ मित्र???
 के विश्वासका कुरा गर्छौ???
 थुप्रिएका तिम्रा विश्वासहरु
 कुहिएर मूल सडकमा
 तिम्रो रुग्णता प्रदर्शन भइरहेको धेरै भयो।
 मेरो भर्जिन आशंकामा तगारो हाल्ने कुत्शित
 चाललाई धिक्कार त नभनौ
 अलिकति दया भने लागेको छ।
 तिम्रो बुडो बिचारको सांघुरो सरहद भित्र
 जडआवाज बांच्नुपर्छ भन्ने नै के छ र???
 आशंकाको देउराली चडेर
 श्रद्धाको मन्दिरमा रंगीन गजुर चडाउनु जीवनको
 उद्देश्य हो मेरो।
 बांच्नु छ वर्तमानमा
 सिर्फ नित्य वर्तमानमा
 अझै...के थाहा नपाएझैं बुझ पचाउँछौ महासय???
 तिम्रा आत्मश्लाघाहरु...
 तिम्रा मृगमरिचिकाहरु...
 भ्रमका रंगीन सपना बनेर
 थलिई सके
 गलिई सके
 त्यो कान्ला मुनिको

टिक...टिक...र ट्वार...ट्वार...आवाज संगै।
 म बोधिबृक्षको समिपमा एउटा
 कल्पबृक्ष उमार्ने यात्री हुँ भन्दा
 तिमिले अचम्म मान्यौ होला...!!!
 तर तिम्रो अचम्मलाई
 मैले आश्चर्य मानेको छैन।
 म त...
 आश्चर्य र विष्मयलाई सदा सदा
 हृदयमा सजाएर जीवनका रंगहरु खोज्न
 निष्किएको अथकित यात्री हुँ!!!
 तिम्रो सिसीफसीय अभिसप्तता मेरो जिजिबिसा
 होईन...र
 अरुलाई पनि लादने कोशिश नगर्नु ।
 तिम्रो रुडता
 न प्रज्ञाले बांच्न सकिंदोरहेछ
 न श्रद्धाले
 न हृदयले।
 जीवनलाई तिमिले
 मगजी र कागजी धुर्तता शिबाय केहि देखेनौ
 गणितीय जोड घटाउमा जाल हानीरह्यौ
 मेरो अदेही प्रज्ञा
 हृदयको अरुप भाव
 अदेख संवेदना र
 अनगिन्ति रंगहरु
 तिम्रो माकुरे जालमा परेनन् भन्दैमा
 मैले मेरो बर्तमानको
 सापेक्ष्यता
 सहभाव
 र सह-अस्तित्वलाई

त्यागनु पर्छ भन्ने के छ र???
 तिम्रो जिन्दगीको
 जड ओछ्यान र
 रछ्यानमा
 के मलाई सिकसिको लाग्न पाउँदैन र???
 मेरो खोज भएकैहरुबाट शुरु हुन्छ
 मेरो आशंका भएकैहरुमा हुन्छ
 मेरो श्रद्धा भएकैहरुमा छ
 र
 मेरो प्रश्न पनि भएकैहरु माथि छ
 र म यहाँ नेर
 भएको सृष्टिको कुरा गरिरहेको छु
 ज्ञानको कुरा गरिरहेको छु
 तिम्रो जड बिचारको होईन।
 बिचार छिट्टै बुझो हुन्छ।
 बिचारले अतित मात्र बाँच्न जानेको हुन्छ।
 ज्ञान सधैं निर्दोष बालक बाँच्न सक्छ।
 बिचार आत्मसात मात्र गर्ने कुरा हो।
 ज्ञान अभिर्भाव हुने कुरा हो, भन्दा अचम्म मान्यौ
 बिचारको पूर्णबिराममा मैले तिम्री रमाउन
 पाउँदैनौ भनेको कहाँ छ र???
 जिन्दगीको यात्रामा
 विश्मय चकित बालक हुँ म।
 तिम्रो गरुड पुराणीय त्रासदीका जडबृद्ध उपदेश
 सुन्नुपर्छ भन्ने अनिबार्यता मैले ठानिन त के
 भो???
 खाल्डोमा जमेको पानी झैं-
 जीवन बिचारको विज्ञापन होईन।
 यो त गन्तव्यहिन नदी हो नदी...
 छ-इन भित्र छ-को सन्देह खोज्दै
 हो-इन भित्र हो-को सन्देह खोज्दै
 हरेक पूर्णबिरामहरुलाई भत्काउँदै अघि बड्छ
 जीवन

टुंगो भन्नु बुंगो जस्तै हो
 न शिर
 न पुच्छर
 हर निमेष
 फैलिरहेको
 फराकिईरहेको
 स्पेस हो जीवन भन्नु।
 अगणित आयतन।
 तिम्रा मापदण्डका तगाराहरु
 क्षणिक रोमान्समा भोलि बिहान हुन नपाई
 लतपतिईसक्छ ओठको लिपस्टिक झैं
 उडिईसक्छ गालाको फेयर एण्ड लभ्ली झैं।
 बस...
 "विनयी"एच.एन.
 कबिकुञ्ज लिलामय
 ईनपा ईलाम

**Wish You All a Very Happy and
 Prosperous Dashain, Deepawali,
 Nepal Sambat & Chhath 2077**

Rajendra Khatriwada
 ANA Vice President, Central

**Wish You All a Very Happy and
 Prosperous Dashain, Deepawali,
 Nepal Sambat & Chhath 2077**

Dr. Usha Sharma
 ANA Women Coordinator

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Shyam Sedai
ANA Youth Coordinator**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Binaya Gautam
ANA Deputy Treasurer**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Ansuya Shrestha Onta
ANA Executive Member**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Arun Rupakheti
ANA Executive Member**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**R. K. Dhamala
ANA Executive Member**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Binod Tripaty
ANA Executive Member**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Kul Mani Archarya
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Prof. Yougendra Jonshee
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Kamal Pathak
Former ANA President**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Pramod Sharma
Former ANA President**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Shyam Karki
Former ANA President**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Krishna Nirola
Former ANA President**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Amrit Tuladhar
Former ANA President**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Naveen Dutta
Former ANA President**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Shambu Dungana
ANA Trustee**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Anjan Shrestha
ANA Trustee**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Roger Adhikari
ANA Trustee**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Medini Adhikari
ANA Trustee**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Pralhad KC
ANA Trustee**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Bidya Ranjeet
ANA Trustee**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Kunjar Sharma
ANA Trustee**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Tulsi Joshi
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Gopi Upreti
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Prof. Basu Sharma
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dr. Prem Adhikari
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**C.K . Prajauli
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Dadi Dhungana
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Ram Pokharel
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Subodha Panta
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Magan Shrestha
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Atty. Bandita Sharma Dahal
ANA Advisor**

Wish You All a Very Happy and Prosperous Dashain, Deepawali, Nepal Sambat & Chhath 2077

**Atty. Bashu Dev Phulare
ANA Advisor**

Pulmonary Hypertension a Silent Killer

Pulmonary Hypertension, a high blood pressure in the lungs, is a deadly disease often misdiagnosed. So far there is no cure for this disease however there are some medication available to prolong life expectancy, the ultima ratio is lung transplant or heart and lungs transplant.

Healthcare is regarded as a fundamental requirement of human in developed countries. However, in the underdeveloped country like Nepal, it has been estimated that thousands die every year without even being diagnosed. Many doctors, specially, in remote areas, are not much familiar with PH due to lack of PH treatment experience and lack of research infrastructures.

ANA Treasurer Dr. Choodamani Khanal has been a victim of this disease due to misdiagnosis. Citing such problems, Pulmonary Hypertension Association Nepal (PHA Nepal) is formed with the intentions to save and improve the lives of those patients through coordinating meetings between doctors and the patients, and through peer-meetings to solace each other. This mission of PHA Nepal is to spread awareness, identify the patients and extend and improve the lives of those affected by PH. The awareness about this disease, and early detection save lives.

Recently Rheumatic heart disease screening project was conducted in remote village of Nepal. Pulmonary Hypertension is rare so it can be screened along with Rheumatic heart disease screening program. Focusing on school children of age between 3 to 18, mostly girls (approximately 1:4), screening rheumatic fever can help finding specific case of PH. Finding out the potential candidate of heart issues before it is too late.

ANA proudly supports the mission of PHA Nepal. Latest health screening camp was conducted on October 10, 2020 at Jhorahat, Morang. The event was partly supported by contributions collected (more than \$500) from the ANA Executive Committee/Board members. Thanks to all contributors for their financial and moral support.

ANA Sandesh

शुभ दिपावली
HAPPY TIHAR
2020

हामी सबैको संस्कृत राष्ट्रिय संस्कृत
!! नेपाल संस्कृत !!

*Happy
Chhath Puja*

